

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

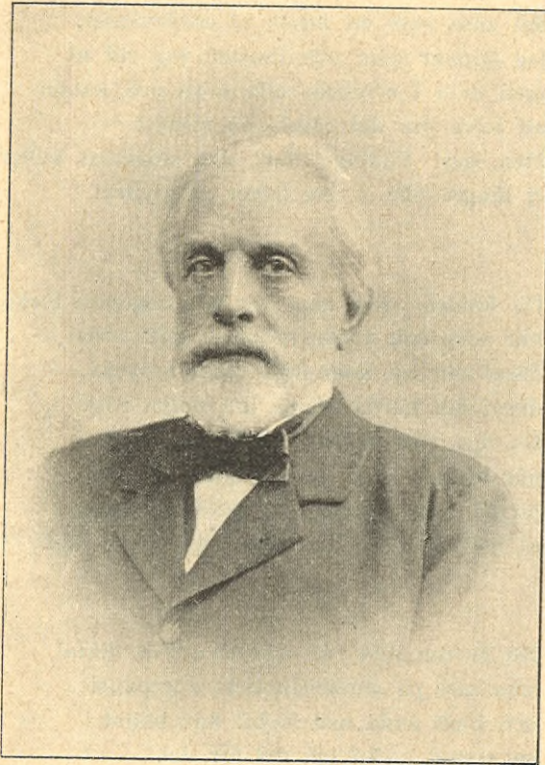
FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

N:r 16 (799).

LÖRDAGEN DEN 19 APRIL 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

A. Jonason foto.

PONTUS FÜRSTENBERG.

ETT HALFÅR är ännu icke gånget, sedan Idun hade att rista dödskorset öfver fru Göthilda Fürstenbergs bild. I dag gäller samma dystra märke hennes make, den för sitt storartade mecenatskap vidtbekante Göteborgsgrosshandlaren Pontus Fürstenberg, som den 10 dennes oförmodadt träffades af ett dödande slaganfall.

Den hädangångne föddes i Göteborg 1827, etablerade sig som köpman därstädes 1853, gjorde sig snart bemärkt som intresserad kommunalman och senare framför allt som konstbefrämjare och mecenat. Han var en af Handelsföreningens fullmäktige och styrelseledamot i de stora försäkringsbolagen Svea och Astrea. Af Göteborgs stadsfullmäktige var han ledamot allt ifrån institutionens inrättande och till 1890. Efter sitt år 1880 ingångna giftermål med Göthilda Magnus var han en rik man och kunde, utan att behöfva väga slantarna han gaf ut, tillfredsställa sin håg att samla konstverk och att lätta konstnärernas väg. Han skapade det »Fürstenbergska galleriet», som länge varit Sveriges utan all

jämförelse förnämsta privata konstsamling. Det omfattar ett par hundra verk — företrädesvis af modern konst — såväl af svenska som af utländska konstnärer. Bland de svenskar, som företrädesvis i Fürstenberg haft en välvillig mecenat, äro att nämna Alexander Carlsson, Per Hasselberg (hvars förnämsta arbeten finnas i marmor i Fürstenbergs galleri), Kristian Ericsson, Hugo Birger, Richard Bergh, Zorn, Karl Nordström, Carl Larsson, Josephson. Af äldre konstnärer äro Höckert, Wahlberg och Salmson utmärkt representerade i Fürstenbergska galleriet. Af utländska konstnärer påträffa vid där bland andra Edelfelt, Kröyer, Thaulow, Werenskiöld samt Böcklin, Raphael Collin, Pointelin, Dantan Besnard, Raffaelli, Gauguin. Galleriet — som har en utmärkt lokal i öfversta våningen af ägarens hus invid Brunnsparken — står året om öppet för besökande och kan ej förbigås af den, som önskar lära känna vårt lands nyaste konst, där företrädd af många dess främsta och mest representativa alster.

Den lilla parken nedanför galleriets loggia har Fürstenberg prydt med Hasselbergs fontän »La Semeuse». Han har till Göteborgs museum skänkt arbeten af Hasselberg, Kröyer, R. Bergh, till Nationalmuseum Kr. Ericssons Linné-relief i marmor m. m., har bekostat väggmålningar i Göteborgs realläroverk (af Callmander) och i flickskolan (af Carl Larsson) samt i stadens museum (af Georg Pauli). Äfven grundplåten till Valands konstutställningsbyggnad har han skänkt. Dessutom har han haft en öppen

hand äfven för filantropiska och allmännyttiga företag i sin stad.

Hans namn skall för alltid vara förenadt med den svenska konsten under ett af dess lifskraftigaste och märkligaste skeden, och förvisso skall det i vårt land dröja länge, innan en mecenat med Pontus Fürstenbergs djupa förståelse af hvad konstalstring gäller för ett lands andliga odling ånyo framträder. Af det nu öppnade testamentet framgår, att den afidne, utom sin fastighet med däri inrymda konstsamlingar, hvilka tillfalla Göteborgs stad, till skilda allmänna ändamål donerat omkring en half million kronor.

INTERIÖR FRÅN FÜRSTENBERGSKA GALLERIET I GÖTEBORG.
EFTER EN TAFEL I OLJA AF CARL LARSSON.

Förutom porträttet af den bortgångne, medela vi ock en afbildning af Carl Larssons liffulla och briljant målade interiör från Fürstenbergska galleriet. I förgrunden synes den karaktäristiska bilden af galleriets ägare, selsatt med granskningen af några gravyrer, under det att artisten Ernst Josephson i rummets fond håller på att måla porträttet af fru F., som sitter modell till vänster. Som ram kring det hela sluter sig en rikedom af svenska penslars och mejslars moderna alster.

DEN GIFTA KVINNANS STÄLLNING.

HÄRMED anhålla vi, att få uttala vår stora tacksamhet för att ånyo en »vän af rättvisa» i Iduns spalter fått påvisa »en gammal orättvisa», som synes oss — och många med oss — så beaktansvärd och behjärtansvärd, såsom varande fullt ut lika demoraliserande för mannen, som kränkande för kvinnan och dessutom i högsta måtto otidsenlig, då rätt och sanning på alla områden arbetat sig fram.

Kan man väl anse det vara en så stor »därskap» af kvinnan att gifta sig, att hon därför måste »berövas medborgerligt förtroende», hvilket man godt kan säga om denna moraliskt oberättigade omyndighetsförklaring? Det finnes dock ganska många män, som äro komplett odugliga till att sköta den gemensamma ekonomien, men hvilkas kompetens anses höjd öfver allt tvifvel, emedan de — äro män! Och ve den hustru, som vågar opponera sig däremot! Men det är dock förfärligt hårdt för en med affärsblick begåfvad hustru, som före giftermålet själf handhaft och förkofrat sin förmögenhet, att sedan se densamma »lagenligt» förskingras — »som agnar för vinden» — genom hennes egen-sinnige och opraktiske man, utan att hon, vare sig genom böner eller hotelser, förmår hindra förstörelsen. Äfven när hennes förmögenhet synes för mannen skyddad, däri-genom att den är nedlagd i jordbruksfastighet, kan ingenting hindra honom ifrån att sköfla och ödelägga en förut värdefull possession, så att den snart nog blir så godt som värdelös. Lagen säger visserligen, att hustrun i så fall kan begära boskillnad, men har man väl betänkt de sorgliga följderna af detta sätt att förödmjuka mannen inför hela mänskligheten? Det säger sig själf, att en sammanlefnad där-efter blir en omöjlighet och att de stackars barnen mest få lida genom föräldrarnes strider. Och hvilken dom af allmänheten, af släkt och af vänner får ej en så »onaturlig» hustru, som dock endast ville rädda några smulor åt barnen? Anses hon ej värd att »å båle brännas som en häxa»? Nej, äfven denna utväg att värna sin enskilda egendom, hvori mannen enligt lagen ej har giftorätt, gör allmänna opinionen till en omöjlighet, och äfven denna

utväg är alltså så godt som stängd för henne! Men hvarför skall en gift kvinna alltjämt sakna verkligt skydd af lagen? Det kan man ju fråga, ehuru man ju äfven kan svara: Jo, emedan de själfviske männen stifta alla lagar!

Samma skenbara skydd, som åt den för-mögna hustrun, skänker äfven vår visa lagstiftning åt den hustru, som genom extra arbete vill skaffa sig en egen liten inkomst, då ju det arbete, hon nedlägger i hemmet anses så värdelöst eller »ovärdigt», huru man nu vill kalla det, att hon af sin »herre och man» nödgas rent af tigga sig till hvarje öre, som hon nödvändigt behöfver för sina personliga utgifter, hvilken förödmjukelse ej heller någon gift kvinna undslipper, såvida ej hennes man är ovanligt god och finkänslig. Det är nämligen så, att hon enligt lagen visserligen får använda den egna arbetsförtjänsten efter godtfinnande — slarfva bort eller gifva bort penningarne — men det går ej an att hon köper sig någonting reelt därför och låter den saken komma in i det gemensamma hemmet, ty då blir det — mannens egendom! Han allena kan sedan sälja eller pansätta denna sak, liksom hela det öfriga boet, som visserligen kallas gemensamt, men faktiskt icke är det så länge mannen lefver, om man blott vill erkänna sanningen. En gift kvinna är inför lagen i rättigheter likställd med ett lindebarn, men i skyldigheter öfverträffar hon hvarje annan människa.

Men hvarför kan man ej med ens komma till den lagbestämmelsen, att äfven den gifta kvinnan har laglig rättighet, »att sin egendom själf råda och förestå», liksom förut? Det står henne ju alltid fritt att öfverlämna hvad hon vill i sin makes händer, men lagen borde aldrig tvinga henne härtill, om hon ej bevisligen är oduglig att själf förvalta sin förmögenhet. Man behöfde ingalunda frukta, att icke en maka och moder kärleksfullt skulle dela med sig åt man och barn och hjälpa honom ur de ekonomiska svårigheterna, som han ej genom vårdslöshet eller klandervärdt lättsinne ådragit sig. I ett lyckligt äktenskap behöfvas ju inga lagbestämmelser, ty ömsesidig kärlek, aktning och förtroende äro där de allena gällande lagparagraferna, och där finnes ej heller enskild förmögenhet, om än den borgerliga lagen säger det, utan *allt* äges gemensamt och *allt* förvaltas gemensamt af de båda makarne, hvilka då ej heller kunna vara annat än goda och hänsynsfulla emot hvarandra. Men i ett olyckligt äktenskap behöfver sannerligen den svagare parten allt det skydd, som goda och rättvisa lagar kunna skänka henne. Så må hon då fortast möjligt erhålla det!

FLERE OMYNDIGA FRUAR.

FINAL.

MIN UNGDOMSTID är flyktad. Romantiken liksom en blekröd strimma blott står kvar.

Jag hunnit på min färd de stilla riken, där solens glöd sin hetta mildrat har. Nu ligger lyckans slup förtöjd i viken emellan mörka åsars jättepar — i öster håller Tylöskogen vakten, i väster sagofyllda Tivedstrakten.

Ej sorlet bortom berg och kullar hinner med hörbar hviskning till min lugna strand, ej dyningen från öppna vatten finner en väg till promenadens hvita sand,

och blodet själf i saktadt tempo rinner, i Vetterns våg det släckt sin heta brand. En tystnad, sval som tidig vårluft, råder i hjärtats och naturens hvarje åder.

Dock — som den ton, som dallrar än och klingar

i örat, fast i rymden länge död, ett dämpadt sus förnimmer jag af vingar, som buro mig i storm och morgonglöd till äfventyrens kust och stridens ringar, där en mot hundrade var dagligt bröd — en tystnad sång, som aldrig mer skall spela! En slutad lek, hvars sår ha ärrats hela!

Men jaga fram i mars från Tylös branter vildfåglar af nordöstan längs min knut, det käns som ett besök af anförvanter, jag öppnar dörr och fönster, jag vill ut med dem i rymdens alla hörn och kanter att lefva om det gamla en minut! — Men nej! Vildfågel, far! Jag stormens kyller ej längre bär — jag lefver af idyller!

Du föddes, sång, som var min ungdoms lycka, när sorg och vrede möttes i mitt bröst — däraf din hy, som inga rosor smycka, däraf din hårda klang, din dofva röst. Du dog, när dagarna ej längre trycka, när hjärtat rönt ett öfvermått af tröst — farväl, min älskade, jag blidt dig säger, af lyckans hand har redts ditt stilla läger.

Nu är din bild lik »korpen», Poe diktad, som satt på studierummets dörrpanel och i ett enda ord förbi! har biktat en slutad lyckosaga del för del. Jag älskar dig ändå, klenod, som riktat en gång min själ med stålets strängaspel! Vi möttes, när oss stormar sammanförde, vi skildes, när ej mer vi stormar hörde.

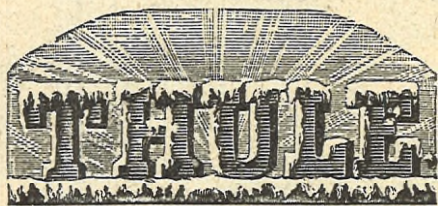
Men som den ton, som dallrar än och klingar i örat, fast i rymden länge död, Ottave rime! Jag ert eko tvingar att dröja under aftonhimlars glöd, ty ingen sång flög ut på diktens vingar mer skön än den, i edra takter ljöd! I bunden mig med garn, som aldrig brista, min första kärlek togen I och sista!

CARL STRANDBERG.

RÖSTRÄTT ÅT KVINNAN.

I en vid riksdagen väckt motion föreslår hr Lindhagen skrifvelse till k. m:t med anhållan om utredning och förslag till en särskild rösträttsreform i ändamål att bereda kvinna rösträtt vid val till riksdagens andra kammare, därest hon i öfrigt i tillämpliga delar uppfyller stadgade villkor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget

STOCKHOLM.

1901: Utdelningen till aktieägarna: kr. 30,000:—
 „ De lifförsäkrades vinst:..... „ 501,516:—
 eller mer än 16 gånger utdeln. till aktieägarna.
 Ny lifförsäkringssumma under 1901:
 kronor 15,076,984 kronor.

FRU PAULINE
ÅHMAN.
FOTO FÖR
IDUN AF
A. BLOM-
BERG.

EN KONSTNÄRINNAS 90-ÅRS DAG.

Den 20 dennes uppnår en på sin tid inom hufvudstadens musikvärld framgångsrikt verksam och högt skattad personlighet, förra harpisten vid kungl. hofkapellet fru Pauline Åhman, född Landby, den höga åldern af 90 år. Af denna anledning bringar Idun här ofvan den gamlas bild, tagen vid det besök, vi för några dagar sedan aflade hos den ännu, trots de nio fyllda decennierna, så andligen som kroppsligen sällsynt ungdomliga konstnärinnan. Med en flickas liflighet leder ännu den 90-åriga konversationens trådar, och med ett förundransvärdt minne för tilldragelser och tider, som ligga vida mer än en vanlig människoålder tillbaka, förenar hon ett vaket intresse för dagens alla frågor och företeelser. Gärna sitter man som stum åhörare, när hon rullar upp taflo från dessa längst förgångna dagar ur sitt minnes album; men kommer talet in på saker, som ligga våra dagar närmare, ryckes man snart med af den esprit och träffsäkerhet, hvarmed den gamla förstär att bedöma en ung tid.

Pauline Landby föddes den 20 april 1812 i den utkant af det dåtida Stockholm, som sedan under namnet »Landbyska verken» blef så allmänt bekant och som nu redan sedan länge är en central del af det moderna Östermalm. I hennes barndomshem vistades som lärarinna en mademoiselle Braun, som var en rätt skicklig harpvirtuos. Den lilla Pauline visade för hennes spel ett så ifrigt intresse och sådan förtjusning, att lärarinnan fann sig föranlåten att — till en början halft på lek — böja den lillas späda fingrar till de första enkla knäppningarna på harpans strängar. Hon ådagalade den otvetydigaste läraktighet, och detta eggade att drifva undervisningen på fullt allvar. Föräldrarna fingo ögonen öppna för dotterns begåfning, och i goda villkor som de voro, sparade de intet för dess utveckling. Under uppväxtåren erhöi Pauline sålunda sin utbildning i harpspel för den namnkunnige A. E. Pratté, medan den vackra sångröst, som hon och bevisade sig äga, ingalunda försumrades, utan äfven genom framstående undervisning — bland annat af J. A. Berg — bildades till konstnärlig fulländning.

Vid unga år ingick Pauline Landby äkten-

skap med destillatorn Wilhelm Åhman. I hufvudstadens musikaliska kretsar gjorde sig hennes framstående talanger snart uppskattade och anlitade, och utom att den unga frun i den tidens många olika musiksällskap intog en bemärkt plats, utfödade hon ock en omfattande verksamhet som lärarinna i såväl sång som harpspel. Hon uppträdde emellertid ännu icke offentligt, ehuru väl ofta nog hennes

harpspel anlidades för ackompagnement vid konserter och föreställningar å k. Operan. Vid dessa tillfällen höll hon sig dock alltid helt blygsamt undan och utförde sitt parti bakom kulisserna.

Så kom år 1849 den genialiske veronesaren Jacobo Foroni till styret för k. hofkapellet, där han fann, att många reformer kräfdes för en tidsenlig och konstnärlig uppräckning. Särskildt var han missnöjd med, att kapellet saknade harpa, hvilket instrument i utlandet sedan många år allmänt upptagits i orkestrarne. Vid en konsert fick han höra fru Åhman medverka med sitt harpoackompagnement, och knappt hade detta nummer afslutats, förrän Foroni som en blix slog ned öfver den förbluffade lilla frun, som han icke släppte, förrän han med lock och pock lyckats fästa henne vid hofkapellet.

Ännu i dag äro de damer lätt räknade, som ägna sin musikaliska talang åt ett offentligt teaterkapell, och man må betänka, hvad det ville säga *den* tiden, för mer än femtio år tillbaka! Stockholmshöfvet, för hvilken den intagande artisten förut, om ock i mera privata kretsar, var välkänd, vande sig dock snart att se henne på sin plats i kapellet, och allt djupare spelade hon sig in i sina åhörarens ynnest och hjärtan genom den sjäfulla innerlighet, som alltid kännetecknade hennes strängars språk.

Den plats som ledamot af hofkapellet, Pauline Åhman intog hösten 1851, bibehöll hon med aldrig svikande plikttröhet och under en aldrig afstannad konstnärlig utveckling i trettio långa år. Harpans roll inom orkestermusiken, som var jämförelsevis obetydlig vid tiden för Pauline Åhmans första engagerande, växte alltjämt med åren och nådde i den Wagnerska operan slutligen en förut oanad betydelse, något som alltjämt tvang utfövarinnan framåt och på den framskridna ålderns dagar förelade henne de svåraste uppgifterna. År 1871 anställdes fru Åhman äfven som lärarinna vid den då nybildade harpklassen vid Musikkonservatoriet, en plats som hon ända till slutet af år 1891 med oförminskadt nit bestridde.

Nu hvilade den gamlas fingrar sedan år från strängaleken, och hennes kära instrument har fått en hedersplats i vårt unga, utvecklingskraftiga »Musikhistoriska museum», men den eviga ungdomsmakt, som bor i musiken, öfverskyddar ännu med sina vingars skugga dess trogna prästinna, som med så barnaklara ögon kan se på lifvet och med så varmt hjärta älska det ännu vid fyllda nittio år.

JOHAN NORDLING.

Bärkappor

såväl kul. som hvita

i största urval

hos

M. BENDIX

16 Regeringsgatan 16

och

5 Sturegatan 5.

»HERR STEN» PÅ FYRISVALL.

UPPREPADE GÅNGER ha svenska konstnärer inbjudits att täfla om ett nationalmonument att i Uppsala resas till minne af den store rikshöfvitsmannen Sten Sture. Det är Uppsala studentkår, som därmed velat hugfästa för vårt folk erinringen om »herr Stens» bragder och i bronsens och stenens material ge en bild af hjälten från Brunkeberg.

Hade den vackra tanken fått utveckla sig ur sig själf och konstnärerna haft tillfälle att utan bihånsyn och med ledning af blott och bart den fria ingifvelsen lösa uppgiften, skulle förvisso monumentet redan varit en verklighet. Men en välvillig gifvare skänkte vid ett tillfälle åt studentkåren en porfyrrkolonn med villkor, att densamma skulle ingå som grundstomme i det påtänkta Sturemonumentet.

Kolonnen i och för sig är all aktning värd, därom kan ej vara tu tal, men för monumentfrågan har den blifvit en sannskyldig »påle i köttet», en bom på hvilken den konstnärliga inspirationen snafvat, då den skulle taga sats och höja sig.

Därför har återigen en täflan utlysts, hvilken nu afslutats i och med prisnämndens bedömande af de insända förslagskisserna. Prisbedömningen skedde i närvaro af professorerna Valter Runeberg, frih. G. Cederström och G. I. Clason, arkitekten P. Hallman, artisten Richard Bergh, lic. G. Uppmark, major Holmberg samt docenten Odelberg.

Första priset tillerkändes förslaget »Brunkeberg» (skulptören G. Malmqvist och arkitekten C. Lindblom), andra priset »Första april» (Ragnar Östberg och Kristian Ericsson), tredje priset »Colonna divisa» (Olle Hjortzberg) samt fjärde priset »Granit» (Carl Millés), hvarjämte nämnden till inköp för 300 kr. föreslog förslaget »Befriaren-ljusbringaren».

Af dessa förslag ha första och andra pristagarna utarbetat sina skisser med upptagande af den ödesdigra kolonnen, och rättvisligen måste erkännas, att de som erhållit bäst lyckats ra kolonnen att till en gång det ga krafvet, ska minnet pelaren.

dre tillfredster sig förrens förhvarom den rensjälfkan sig genom da den här afbildnintisen Olle som eröfrapriset och förslag med

konstnärer, andra priset lösa dens svårfrågan gegendose på konstnärlidet historioch — stenLångt minstallande sta pristagarslag, något ärade läsare öfvertyga att skärskåmeddelade gen. — ArHjortzberg, de tredje gestaltat sitt den tredela-

FÖRSLAG TILL STEN STURE-MONUMENT I UPSALA.
1:A PRISTAGAREN.

FRITHIOF NANSEN OCH FRU EVA NANSEN I DERAS NYINVIGDA VILLA VID KRISTIANIA. N. SKARPMOEN FOTO.

de kolonnen som ett slags sockel, har afsett att monumentet skall resas framför en af domkyrkans portaler.

Men så komma vi till den med fjärde priset belönade Carl Millés skiss. Denne konstnär har alldeles utslutit kolonnen och därigenom åstadkommit ett verk, som i sin samlade kraft blifvit ett nationalmonument af hög konstnärlig rang.

Artisten Richard Bergh yttrar härom: »Jag finner detta förslag vara det enda verkligt geniala — en inspirerad dikt i sten. Det loftar, så vidt jag kan finna, ett monument, i hvilket Uppsala stad, om monumentet rätt anbringas (helst i slutningen framför slottet), skall kunna komma att äga någonting i sitt slag enastående, något som hos hvar och en som besöker staden skall lämna ett djupt och gripande sårminne.»

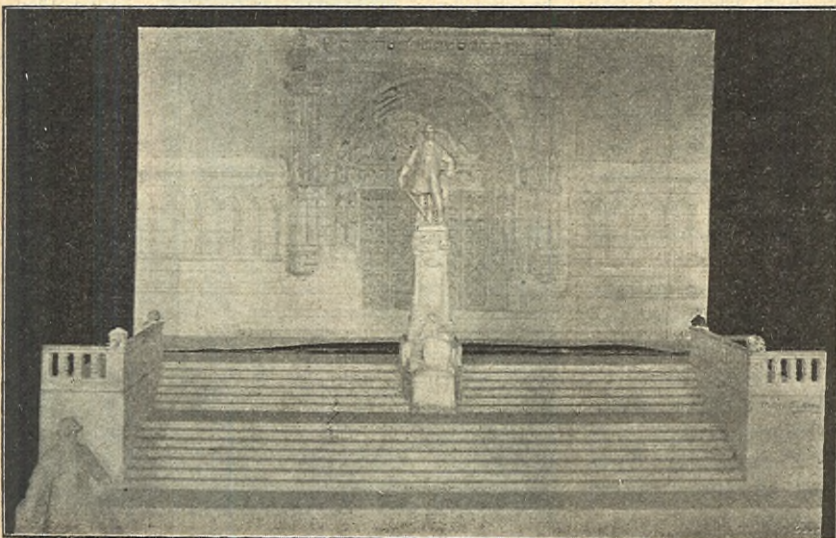
I denna reservation har prof. G. Cederström instämt, under förklaring att han också till förste pristagare röstat på Granit.

Som en mäktig bautasten reser sig det slät-huggna blocket, och på dess krön har konstnären placerat den järnklädda ridande herr Sten, omgifven af den med svärd och armborst väpnade bondeskaran, som lik en ogenomtränglig sköldborg sluter sig kring sin allt motsänd trotsande anförare.

Det är visserligen en den mest expressiva konstnärliga gestaltning af mod och styrka, som här kommer till synes, och det är därför på det lifligaste att hoppas, att detta härliga monument slutligen skall få hugfästa Stureminnet på Fyrisvall.

STEN STURE-MONUMENT. 4:DE PRISTAGAREN.

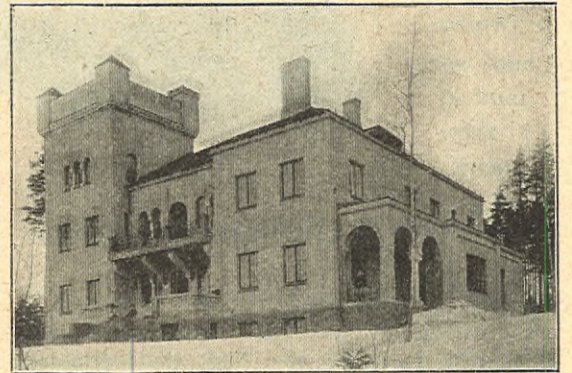
FÖRSLAG TILL STEN STURE-MONUMENT I UPSALA. 2:DRÄ PRISTAGAREN.

VÅRA NATIONALDRÄKTER PÅ UTSTÄLLNING.

MEDAN VÅRT FOLK i bygderna alltmera utbyter de klädsamma och karaktäristiska provinsdräkterna mot den ledsamma och alla egendomligheter utplånande normaldräkt, som väl kan göra våra hemmansägares söner och döttrar till »sprättar» och »fröknar», men ej ersätta den prägel af svensk bygdeindividualitet, som åtföljer folkdräkten, pågår i våra större städer och särskildt i Stockholm en motrörelse, som har till mål ingenting mindre än våra ringaktade nationaldräkters återupprättande.

Nu senast har å Nordiska museets afdelning i nr 79 Drottninggatan anordnats en synnerligen intressant utställning af svenska allmogedräkter, hvilka hämtats ur museets rika förråd af dylika och afse att visa, hur vår allmoge älskade att kläda sig före den folkliga dekadansperiod, som brutit in med vår civilisationspinade tid.

Vi skola här skildra några af de förnämligare, som finnas afbildade i dagsnumret.

»POLHÖJDEN», FRITHIOF NANSENS NYINVIGDA VILLA.

Kvinnodräkten från Unnaryds socken består af ett kort »skinnskört» med »skaborat» af rödt vadmal samt en kring halsen djupt uringad ärm-tröja med röda, af applikationsbroderier prydda uppslag» kring händerna.

Sedan möter oss kvinnodräkten från Sunnerbo härad, hvilken vackra dräkts mest karaktäristiska delar bestå af lifstycket med sin lilla trekantiga bröstlapp, »smäcken», samt hufvudbonaden, som består för de gifta kvinnorna af en hvit mössa, kallad »krusater hatt», och ett »pannelin» samt ett silkesband, som bands utanpå mössan och omkring hårkorgen. — Sunnerbodräkten var ännu på 1840-talet i bruk, men är nu fullständigt glömd.

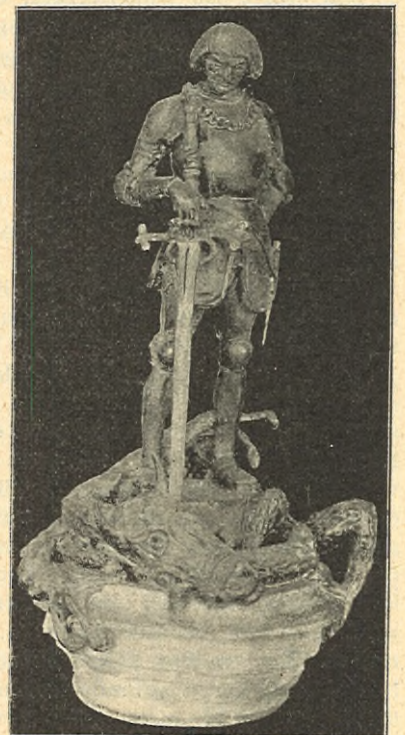
Från Stockholms skärgård härrör en af vårt lands märkligare folkdräkter, nämligen kvinnodräkten från Häfverö socken; den karaktäriseras af sin egenartade hufvudprydnad, »högmössan» med »styc-ke», sin öfverdel med linningsärmarne samt lifstycket, som var så kort, att linnet kom till synes mellan

lifvet och kjolen! — Från Ljunits härad förekommer en »högtidsdräkt för gift kvinna, hvilken dräkt var öfverlastadt grann och gjorde sin bärarinna otymplig på grund af de många kjolarna och det ytterligt korta öfverlifvet.

Göinges sommarhögtidsdräkt för gift kvinna anlades första gången på året vid Kristi himmelfärdsdag, äfven om väderleken var så kall, att man nödgades nyttja skinnpäl som underplagg. Den kan anses som en af Skånes allra vackraste och älderdomligaste kvinnodräkter.

Intressant är kvinnodräkten från Vemmenhögs härad med hjälmformig klut, »opsatt med lockar och örnsvansar», samt röd »spedetröja» med besättning af band och om gamla förebilder vittnande silfversmycken. Mansdräkten från samma härad är säkerligen tillkommen genom påverkan af den skånska husaruniformen från 1800-talets början.

Mans- och kvinnodräkterna från Järfsö socken likna i hufvudsak den gamla Delsbodräkten.

FÖRSLAG TILL STEN STURE-MONUMENT I UPSALA. 3:E PRISTAGAREN.

BILDER FRÅN UTSTÄLLNINGEN AF SVENSKA ALLMOGEDRÄKTER I NORDISKA MUSEET. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.
 1. KVINNODRÄKTER FRÅN UNNARYD OCH SUNNERBO. 2. KVINNODRÄKT FRÅN HÅFVERÖ SOCKEN. 3. KVINNODRÄKTER FRÅN ÖSTRA GÖINGE OCH LJUNITS HÄRADER. 4. KVINNO- OCH MANSDRÄKTER FRÅN VEMMESHÖGS HÄRAD. 5. MANS- OCH KVINNODRÄKTER FRÅN JÄRFSÖ SOCKEN. 6. MANSDRÄKT FRÅN VÅNGA SOCKEN OCH KVINNODRÄKT FRÅN SKEDEVI SOCKEN. 7. KVINNODRÄKT FRÅN SOLLERÖN. 8. MANSDRÄKT FRÅN NY SOCKEN. 9. MANS- OCH KVINNODRÄKTER FRÅN ÖSTERVALLSKOGS SOCKEN. 10. KVINNODRÄKT FRÅN LISTERS HÄRAD.

I mansdräkten från Vånga socken består dräktens märkligaste plagg af de s. k. »halfbyxorna» af blekt blångarnsväf, hvilka räcka till knäna och kunde vara ända till ett par alnar vida. Skedevi sockens kvinnodräkt karaktäriseras af sin egendomligt knutna hufvudduk och sitt nedtill fikiga listtycke.

Af Sveriges alla folkdräkter torde knappt någon vara mera forntidsmässig än Sollerödräkten. Ett gammalt minne, kanske från hedenhörs, är lifbältet med sina på vänstra sidan nedhängande remmar, hvilka uppbara en nyckel, en knif i slida och ett egendomligt nålhus.

I mansdräkten från Ny socken i Elfdals härad, med sin långrock och höga hatt, ligger någonting mycket själfmedvetet och på samma gång komiskt. Utom knäbyxorna af skinn, de hvita, med röda broderier sirade ullstrumporna, den rikt utsydda skjortan o. s. v., saknade en fulländad kavaljer från Ny socken aldrig, sommar eller vinter, grant utstyrda vantar och röda armuddar.

En rätt ståtlig dräkt är mansdräkten från Östervallskogs socken med sin »ståndkrageväst», sin egendomligt sydda rock, »ökerocken», samt den hjälmformiga toppmössan med pälsbräm. Kvinnodräkten från samma socken kännetecknas af sina fem kjolar, burna den ena öfver den andra.

Till sist komma vi till Sveriges elegantaste folkdräkt, kvinnodräkten från Listers härad i Blekinge, uppmärksamman redan af konung Gustaf III.

Den i allo intresseväckande utställningen är anordnad af amanuensen P. G. Vistrand, som är föreståndare för museets allmogefdelning och torde vara en af de förnämsta kännarne af våra folkdräkter och deras historia.

TANT MARIANNE-SOPHIE. SKISS FÖR IDUN AF MARI MIHI.

SEDAN något af de första åren af nittio-talet koncession medgifvits på järnvägslinien Oskarsvik-Forsjöberg, blef jag förordnad att biträda vid utstakningen. »I så fall får du inte långt till Joksholm,» sade mamma, »och då måste du fara och hälsa på tant Marianne-Sophie!»

Tant Marianne-Sophie var en moster till mamma. Jag hade aldrig sett henne, emedan hon aldrig lämnade egendomen och jag själf aldrig varit där. Men af allt hvad jag hört om henne — och jag hade hört mycket — framgick, att hon måste vara en smula besynnerlig.

Jag föreställde därför mamma att om en ung släkting helt plötsligt komme kuskande till en sjuttioårig gumma, detta lätteligen kunde uppfattas som en påstötning att blifva ihågkommen i testamentet. Men mamma lofvade att sända några rader till Joksholm före mig, och så lämpligen anmäla mitt besök.

Och så kom det sig, att jag några veckor senare satt i en urmodig kalesch, som förde mig den halfannan mil långa sträckan mellan järnvägsstationen och Joksholm.

Nog hade det kunnat vara intressant att höra tant Marianne-Sophies kärlekshistoria. Ty att hon hade någonting i den stilen bakom sig är så säkert som sex. Men jag känner intet med visshet därom. Därför få vi lämna alla funderingar i den vägen för att hålla oss till hvad jag sett och hört.

Tarras Ulff lät mig en gång höra en hel del om gamla fröken på Joksholm. Men Tarras är nu så ålderstigen och slö, att han lätt sammanblandar personer. Han kan sätta sig till att berätta dig en lång roande historia om den eller den för att fjorton dagar senare, då du påminner honom därom, försäkra, att du hört vilse samt att han åsyftat någon helt annan.

Nå, den tråd, som från början till slut löpte genom allt hvad jag hört om tant Marianne-Sophie var hennes skygghet, icke för människor, men för naturen, för skogarna och sjön och för vindarne.

Hon gallskek för en spindel och fick attacker för en geting. Hon var en sällsam kvaf-luftsmänniska och hon hade låtit inrätta en praktig vinterträdgård på Joksholm, ett kolos-

salt rum, i hvars fuktigt heta atmosfär lake-lior, rododendron, akasior och allt hvad de heta, de stolta fjärranblommorna, återfunnit sitt fosterland. Men midt i blommornas hus, där rosorna från Provence trånsjukt smäktade vid springbrunnens entoniga plask, där fanns en stor, blank mässingsbur och i den en grön papegoja, som sade: »Don't kiss me». Och den papegojan måtte ha varit mycket öfver hundra år. Ty det påstods, att hon blifvit hemförd af en skeppare på Ostindiska Kompaniet.

När skottet föll på operamaskeraden, när Tegnér diktade Fritiof och när Stanley fann Livingsstone, alltjämt hade denna gröna gamla goja suttit inom sitt gula galler, slött skådande ut öfver en liten randig värld och kraxande de fattiga tre ord lifvet lärt henne.

En annan af tant Marianne-Sophies besynnerligheter var hennes vurm för pendyler. Hvarje julafton fick hon en sådan af inspektoren. Och som han varit tämligen länge i tjänsten, hade antalet slutligen stigit till tjugonio, hvilka alla hade plats i sängkammaren.

Så lefde tant Marianne-Sophie i något slags drömvärld med sina exotiska blommor, sina fransyska femtitalsromaner och sina blekskära minnen. Hon fasade för verkligheten såsom för intet annat och hon hade skapat sig en värld, så fjärran från händelser som det är möjligt att komma.

Dock vill jag vederlägga den dikt, som några spefåglar spredo ut att till och med blommorna i rumträdgården skulle vara artificiella, förfärdigade af tyg och papper och sedan parfymerade. Ett azaleablad, som jag bröt och prässade, jäfvar fullständigt allt dylikt prat.

Men den långa skjutsen gjorde mig en smula otålig; dessutom kunde det ju aldrig skada att taga en smula reda på stället dit jag for. Därför slog jag mig i språk med kusken.

»Röra ni aldrig några träd i den här skogen?»

»Jo, när de blåsa omkull är en ju så illa tvungen att vräka dem åsido, så att fordonen komma fram.»

»Men ni hugga väl åtminstone ved i skogarna?»

»Veden hugga vi hemma i parken — det går geschwindare.»

»Då blir den väl ändå snart kal?»

»Det är en stor park på Joksholm.»

»Huru många hästar ha ni på gården?»

»Sexton.»

»Och kor då?»

»Elfva.»

»Hvarför inte flere?»

»Vi dricka inte mera mjölk.»

»Huru många tunnland är den öppna jorden?»

»Närmare elfvahundra, men vi bruka inte mer än etthundratrettio.»

»Och huru stor är skogen?»

»Den är visst aldrig mätt efter ordning. Jag är född på Joksholm och blir sextitre år om jag lever till nästa Mårtensmäsas, men jag har aldrig gått igenom den. Skogen är mycket stor.»

»Men hvarför inte bruka all den öppna jorden och afverka timmer?»

»Hvarför skulle vi då bruka jord och fälla timmer öfver husbehof?»

»Till afsalu, förstås!»

»Fröken behöfver inga flere pengar.»

»Inte?»

»Nej, fröken är mycket rik.»

»Ja, men i alla fall.»

»I alla fall?»

Och den gamle kusken stirrade spörjande på mig. Jag brydde mig inte om att fortsätta förhöret. Jag hade åkt in i en underlig värld, som jag knappast förstod, ett stycke Sverige, med hvilket jag hade föga gemensamt, utom språket. Jag rökte och teg och njöt af ur-

skogen, där stora fåglar oupphörligt lyfte, skrämde af den framilande vagnen.

Där spelade de väna, vänliga björkarna, inklämda mellan tall och gran, sin stora, tysta roll. Ty där deras blad fallit, kväfva de den stygga mossan och skänka så en grobädd åt barrträden. Och så skjuta de nya telningarna dristigt i vädret.

Men det är så mörkt omkring dem, och de klaga inför sina högvuxna bröder, sägande: »Käre, hvarför tagen I då ljustet ifrån oss?» Och de gamle svara: »Så sporde äfven vi en gång. Men knoga på bara och skaffa er duk-tiga årsringar. Många af eder skall väl tvina bort i dunkel och längtan, men många skall också slå sig igenom. Det är först sedan man fått sol på toppen som lifvet börjar, det stora, stolta, vågsamma lifvet. Då vajar man för alla vindar, då bäfvar man för alla blixlar, då bär man de spelande tjädrarna och de galande gökarna. — Kommen ihåg det, granungar och tallpinnar: Sol på toppen är lifvets lösen.»

Så sade suset i tallarna, de stora modiga tallarna, som då de äro vuxna, kalna mot norr för att sträcka sina armar mot söder.

Småningom hörjade vi närma oss Joksholm. Röda lador och stallbyggnader skyntade fram här och hvar. Af gården själf såg man dock intet, ty den var dold af träden, som växte tätt omkring.

Den odlade jorden måtte varit belägen åt andra sidan, ty på denna såg man endast ängar, synbarligen igenlagda gården, hvilka man inte längre gitte plöja och så, utan där blåklintar och prästkragar behärskade terrängen.

Så fingo hästarne den vanliga uppkörssnärten, och innan jag visste ordet af, stannade vi framför en mycket lång hvit enväningsbyggnad med brutet tak samt en hel rad breda vindskupor.

När jag steg ur, gaf jag kusken en slant i drickspengar.

»Tack,» sade han och lämnade mig den tillbaka, »men fröken lönar mig själf, hon.»

*

Tant Marianne-Sophie tog emot i salongen och gick mig två steg till möte, räckande mig sina två händer.

»Mammas blå ögon och pappas trefliga gamla klumpnäsa — välkommen min gosse välk... a, miséricorde, du har ju ramar som en slagbjörn...»

Och hon blåste på sina skära fingertoppar. En stund därefter satt jag med en tékopp och två mycket hårda kakor i knät och gjorde reda för mig.

»Ingeniör,» upprepade hon en smula funder-samt, »ingeniör... det är ju med passare och vinklar och sådant där.»

»Jo, nog är det så.»

»Och det amuserar dig?»

»Åh, inte värst.»

»Förr blefvo alla unga män officerare. Det veka flickhjärtat adorerar pallaschen. Din pappa var inte illa med plåt och plym. Hvarför valde du då inte hans bana?»

»Nej, det förtjänar man ju ingenting på, snälla tant.»

»Ah, förskona mig, jag ber — pengar, ständigt pengar — jag hatar det där otäcka ordet, jag, och här på Joksholm äro de så godt som afskaffade. Tänk dig, Arvid, att jag är fyllda — att jag hunnit till en ganska vacker ålder — och jag har ännu aldrig hållit en smutsig sedel i min hand.»

Jag ämnade säga, att hon aldrig heller behöft det, då ju inspektoren skötte allt. Men jag ville inte motsäga denna snälla gamla människa. — Och så sutto vi då mest hela aftonen tillsammans öfver patiencekortena.

Prospekt sändas gratis och franco genom General-agenturen Josephson & Reteike, Göteborg.

Erhålls å alla apotek och kemikalieaffärer.

Tillverkar: Bauer & Co., Berlin S. O. 16.

Verksamaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare- auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

»Vid det här bordet har din pappa suttit många vinterkvällar och spelt préférence med flickorna på den tid, då det ännu fanns unga flickor på trakten. Och alltid sade han dem sottiser, då de fingo upp knektarne.»

Bäst det var talade jag om för henne, hvad kusken sagt mig på vägen.

Tant Marianne-Sophie skrattade:

»Jo, du, de tro alla, att jag är den rikaste damen på orten — pyttsan, komedispel! — Hvertenda år låter jag Rossing taga en ny inteckning på banken. Det finnes inte en gård i de förenade konungarikena, som skötes så otidsenligt som Joksholm, nej du, inte en endaste. Och därför har det också hämnat sig.

Jag kunde nog hugga timmer och sända de uttjänta på fattighuset och allt det där. Men jag vill, att alla stackars fattiga människor skola ha det bra på Joksholms gård och att alla stackars vilda djur skola trifvas på Joksholms skogar — förstår du mig, nej, jag vet att du inte förstår mig, ingen förstår sådant numera.

Och Rossing, den hedersmannen, förstår mig, inte heller. Han brummar som en broms i en tråkanna, ty med hvarje år rycka mig fordringsägarna närmare. — Ser du på det här papperet har jag ritat upp en cirkel. Och den stora cirkeln betecknar Joksholm, förstås. För hvarje ny inteckning jag tager, gör jag en cirkel inom den yttre — som du ser blir afståndet dem emellan allt större ju mera de närma sig midtpunkten. Det sista afståndet är ju rent af irriterande stort. Men i alla fall vet jag, att de inte skola hinna fram till det här kära gamla träslottet förrän jag är borta. I alla fall vet jag, att jag skall lämna Joksholm, innan Joksholm lämnar mig.»

Jag sade ingenting — hvad skulle jag väl hafva sagt! Då jag såg hennes slumrande vildskogar och hennes hvilande gården, kände jag mig dragen till tant Marianne-Sophie såsom man känner sig dragen till det, som är världen fjärran. Men nu kände jag, att jag rent af började beundra henne.

*

Jag hade kommit till Joksholm för att blifva där i tre dagar och jag stannade där i fjorton.

Visserligen var det ingenting särskildt som höll mig kvar, men heller ingenting som bjöd mig att resa. Joksholm var ett sofvande slott, inom hvars trolldom man snart blef dragen och ur hvilken man sedan svårligen slet sig. Hade det varit mitt öde att stanna där för alltid, tror jag, att jag på ett halfår skulle dött bort från det allra mesta af det, som till denna världen hör.

Det enda, som sade mig att tiden gick var att cigarrerna sjönko i lådan — tant Marianne-Sophie hade aldeles ingenting emot en smula tobaksrök, ty »det kändes så herrtrefligt i rummen då». — Inga bref skref jag, inga tidningar läste jag och inga längtade jag heller efter. Jag föreställer mig, att medeltidens människor lefde ungefär åt det där hållet och jag beklagar dem icke.

Om kvällarna brukade inspektoren och jag stöfla ned på sjöindan och hålla efter andkullarna.

Han var en tyst och törstig gammal herre, löjtnant Rossing. Jag visste, hurusom han i ungdomen spelat bort sex och ett halft mantal och tagit afsked från regementet för att sedan med aldrig svikande tålmod föra en landbruksinspektors enahanda tillvaro. Jag visste, huru han plitade och subtraherade för att få Joksholms krångliga konto att gå ihop, men huru alla hans bemödanden obevekligt korsades af tant Marianne-Sophies principer. Ty den välvilliga gamla despoten gaf aldrig med sig en tum.

Jag sökte närma mig denne årbittne hejare, som kämpade så ensam och som sade så litet. Men han hade längesedan slutit sig för både förtroende och deltagande. Jag var ett nytt ansikte för honom, och han såg sällan sådana. Han kunde inte riktigt fatta, att jag utan all anledning kommit till Joksholm, och han vädrade en ny tingens ordning. Han behandlade mig med ett misstroende, som han knappast sökte dölja samtidigt med att han gjorde allt för att underhålla tant Marianne-Sophies gäst.

Sådan var han ända till näst sista kvällen, då jag påminde mig att jag hade en hälsning till honom från Tarras Ulff, hvilken jag nu framförde.

Gubben Rossing ställde ifrån sig bössan.

»Känner ingenjören Tarras Ulff?»

»Ja, sedan jag bytte tänder ungefär.»

»Förlåt mig då, förlåt mig!»

Och han räckte mig handen.

Den natten satt jag uppe hos Rossing tills på småtimmarna och drack den madeira, på hvilken han grundat sitt filosofiska system.

Han var lika törstig och lika tyst som vanligt, men han såg mig med andra ögon, där han satt och spann öfver sin pipa. Jag var inte främling nu längre; han nickade bekräftande åt det allra mesta af hvad jag sade och bjöd till att skratta, när så lämpade sig. — Han förstod, att den, som fick skaka hand med Tarras Ulff, aldrig kunde vilja Joksholm något ondt.

Men många gånger under de år, som sedan flytt, många gånger, då jag känt mig besviken och nedslagen, har jag tänkt på gamle löjtnant Rossing, hvilkens sol dalade så tidigt och slocknade så sent. Han hade ju ändå haft det värre än jag, fasligt mycket värre. Och medvetandet härom har lärt mig att aldrig ge tappt, utan att tro det morgondagen i alla fall vore värd ett försök.

Ty inte de stora upptäckarne, hvilka kartlagt okända riken, ej uppfinnarna, som aflockat naturen hennes hjärtehemligheter, icke krigaren, som på bataljdagen vidgat sitt hemlands gränser eller skalder, som satt i rim hvad du och jag tänkt på prosa — icke äro dessa världshistoriens excellenser. Nej, utan de, som gått de branta banorna, de, som trefvat sig fran, medan stjärnorna slocknade omkring dem. De, som gått stigar, hvilka ingen beträdd före dem, men hvilkas fotspår tusen sinom tusen sedan följt. Det är deras verk att vi se handen framför oss, ty för hvilka var det väl mörkare än för dem.

Så blef då äfven gamle Rossing en af föregångsmännen, en af de ledare, hvilkas namn världen aldrig känner, men hvilka dock ej lidit förgäfv.

(Forts.)

DEN FINSKA HÄRENS HEDERSGÅFVA.

NÄR DEN FINSKA MILITÄREN efter att i tjugo år ha omhuldats af folk och härskare så hänsynslöst upplöstes och afskedades — vi påminna om att officerarna juldagarna tvingades att flytta ur sina lägenheter, dem de författingsenligt hade haft rätt att få bibehålla ända in på året 1903 — erhöi äfven dess chef, den högt förtjänte baron *Georg Ramsay*, sitt afsked. Den gamle generalen, som under hela den tid den finska militären existerat som värnepliktigt manskap stått som dess chef, hade under denna långa tid lärt sig att personligen känna hvarje officer. När han nu afgick, beslutade officerskåren att som ett minne af de gångna åren lämna honom en gåfva, ett album inrymmande alla officerares vid de åtta skarpskytte- och finska gardets bataljoner porträtt i fotografi. Sedan flera utkast af olika pärmar till detta album uppgjorts, antogs

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

☆ Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halfsiden — bestående af: 1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

ett af arkitekten Hjalmar Nyström uppgjort förslag till gåfvan i fråga. Albumet, en väldig bok, så stor och tung att den utgör en hel mansbörd, är inbundet i ljus läder, i förbigående må nämnas att en hel oxhud åtgått för pärmarna. På pärmen ser man en präktigt ciselerad och oxiderad vapensköld, Finlands lejon. Titelbladet, vackert tecknad och måladt af arkitekten Hjalmar Nyström och löjtnant C. A. Nyström, återger i akvarell bilden af en finsk officer och tvänne soldater. Den väldiga boken hvilar å ett ställ, som inneslutes i en utomordentligt vacker möbel, fullkomligt egenartad till form som till alla sina detaljer. Bättre än beskrifningen visar oss den bild, vi meddela, dess form. Komponerad i nouveau style, är den utförd i mörk ek, upptill ornerad med det urgamla Ramsayska vapnet, medan sidorna prydas af i tenn inkonturerade färgade smaltzer (glasstycken) i starkt stiliserade former återgifvande högstammiga tallar. På klaffen läsas årtalet 1880, det är då den finska hären uppsattes, och det ödesdigra 1902, då denna här, som städse hedrat sig och sitt land vid de årliga stora manövrerna, på ett så brutalt sätt spriddes landet rundt.

Under klaffen läser man å en vackert komponerad bandeau, omgifven af eklöf, gifvarnes namn. Det hela är en konstnärligt genomarbetad pjäs af enkelt, men vackert utvaldt material, som gör herr Hjalmar Nyström och den verkstad, hvars konstindustriella afdelning han förestår, all heder. Herr Nyström har förut utgifvit en hel del pjäser, som alla varit framkallade af och konstnärligt förbundna vid de ödesdigra händelser, som nu storma fram öfver det olyckliga landet. Minnesgåfvorna åt öfverste Gordie, senator Mechelin m. fl. ha utgått från hrr N:s hand.

Den minnesgåfva, vi i dag återge bland våra bilder, är utförd på bekostnad af de finska officerarna och öfverlämnades åt generalen af en deputation af finska officerare, anförda af öfversten för Åbo bataljon Guido Gadolin. Den skall för kommande generationer bevara minnet af Finlands sista officerare och den siste finska generalen.

J. A.

KUNG OSCAR PÅ FRANSYSK VISIT I PARIS.

Paris den 9 april.

UNDER ÅRENS LOPP har kung Oscar blifvit »un roi bien parisien». Pressen och publiken i förening ha kreerat honom såsom sådan. Endast kungen af Belgien, hvilken så godt som bor i Paris eller på Rivieran hälften af året, skulle kunna göra vår konung platsen stridig i parisarnes sympatier. Han har blifvit en »familier» i den franska hufvudstaden, där man väntar honom regelbundet hvarje år på vårsidan, och där man skulle känna sig högst besviken, ifall ej, just så där i april eller maj, hans majestätiska gestalt uppenbarade sig på boulevarden eller i Bois de Boulogne.

De dagliga tidningarna förvara hans porträtt i den klichésamling, hvilken obligatoriskt återkommer i hvarje årgång, och gud vet om de icke också låta texten till porträttet stå uppsatt från det ena året till det andra. Jag tycker mig verkligen numera känna igen orda-

KUNG OSCAR PÅ MORGONPROMENAD I PARIS. ALBIN FOTO.

lagen i de älskvärda välkomsthälsningar, hvilka ljuda kung Oscar till mötes vid hans ankomst hit. Måhända växla anekdoterna, som man anser sig skyldig servera publiken med anledning af kungabesöket, men de för hans karaktäristik använda epiteterna äro stående: »aimable, souriant, celeste, toujours jeune, malgré son grand âge haute stature, spirituel» o. s. v.

Behöfver jag försäkra att vi skandinaver här nere känna oss stolta och förtjusta öfver den påtagligt uppriktiga hyllning som ägnas vår äldrige, ståtlige kung med det nobla hjärtvinnande väsendet, och att vi uppfatta hans närvaro såsom en slags högtid?

Denna gång gjorde kung Oscar oss likväl endast en »fransysk visit». Han hade brådt om att komma till södern, till Atlanten, till solen. Visiten var dessutom icke officiell, så till den grad inkognito, att en ung herre på legationen t. o. m. försäkrade mig, att det icke alls var kungen som skulle komma, utan endast grefven af Haga.

Hvilket naturligtvis icke hindrade mig att påkalla biträde af hoffotografen och Iduns egen fotograf M. Albin, för att kunna öfvertyga Iduns läsare om att det verkligen var kung Oscar II af Sverige och Norge som kom hit till Paris den 6 och afreste till Biarritz den 8 april.

Vi började vår serie af attentat mot hans majestät redan vid gare du Nord kl. 4 på söndags eftermiddag. Det första misslyckades, tack vare ifvern hos en droskkusk att få sin eländiga åkarkamp odödliggjord å den plåt, som var afsedd att »fixera ett historiskt ögonblick». Men M. Albin är en ihärdig attentatsman. Redan klockan 9 påföljande morgon stationerade han utanför svensk-norska ministerhotellet vid avenue Marceau. Ingen

KUNG OSCAR BEGER SIG I VAGN FRÅN LEGATIONSHOTELLET.

blifvit upptäckt. Eller tycker ni inte att doktor Flensburg har min af att säga till kungen:

»Har man sett på maken! Är inte Iduns fotograf ute och röjer ers majestäts inkognito?»

Hvarpå det förefaller mig som om kungen svarade:

FRÅN KUNG OSCARS PARISBESÖK.

»Min käre Flensburg! Har man väl någonsin gått fri från Iduns kamera?»

Konungen vistades för öfrigt mestadels inomhus hos sitt charmanta värdfolk, ministern

och friherrinnan Åkerman, som nu, sedan ministerhotellets inredning ändtligen är fullbordad, äro i tillfälle att erbjuda sin monark en verkligt furstlig bostad, något hvarom jag inom kort torde kunna öfvertyga Iduns läsekrets såväl i ord som bild. Den enda visit af mera officiel prägel, som konungen under sin vistelse här aflade, gällde danska ministern Hægerrmann-Lindencrone och hans fru, och en af våra bilder visar konungen på utresa från ministerhotellet i och för denna visit i sällskap med öfverhofjägmästaren An-

människa kunde tro, att konungen skulle vara så morgontidig efter en så lång resa. Men M. Albin har sina aningar, och han hade ställt sig i försåt. Icke rakt midt för ministerhotellet — tycker någon att attentatören begår slik oförsiktighet — utan uppe i närheten af place d'Etoile, just där de elektriska spårvagnarne till Montparnasse ha sin utgångspunkt. Utan att konungen vet ordet af, har hans hoffotograf »knäppt» honom. Men i det samma mätte »gärningsmannen» ha

karerona och kabinetskammarherren frih. Åkerhielm.

Ett par andra af våra fotografier tyckas af slumpen ämnade att framhäfva vår konungs jättelika gestalt. Man finner sålunda af den ena, att gaslyktorna i Paris icke äro synnerligt mycket högre än kung Oscar, och af den andra att en inföding, hvilken här betraktas såsom en ovanligt ståtlig man, i jämförelse med vår kung endast är en pygmé.

FRÅN KUNG OSCARS PARISBESÖK.

THEODOR LINDBLOM.

UR DAGSKRÖNIKAN.

JOHAN LUDVIG RONEBERGS ÄLDSTE SON.

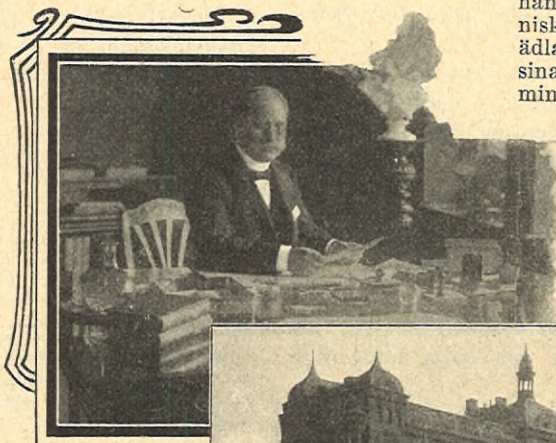
Natten till den 29 mars aflid i Borgå efter ett långvarigt lidande den äldste af Johan Ludvig Runebergs söner, lektor Ludvig Mikael Runeberg, i en ålder af omkring 67 år.

Den aflidne fick sin skoluppföstran i Borgå gymnasium, samt blef student år 1854. Sin kandidatexamen aflade han år 1860 och promoverades samma år till magister inom fysisk-matematiska sektionen. Den 1 sept. 1860 blef Runeberg t. f. lektor vid lyceum i Kuopio, och blef tre år senare utnämnd till ordinarie innehafvare af denna lärarebefattning. År 1867—68 gjorde R. en pedagogisk studieresa till utlandet. År 1888 tog han afsked från sin tjänst och flyttade till sin ursprungliga hemort, det gamla Borgå, där han framlefde de senare åren af sitt lif.

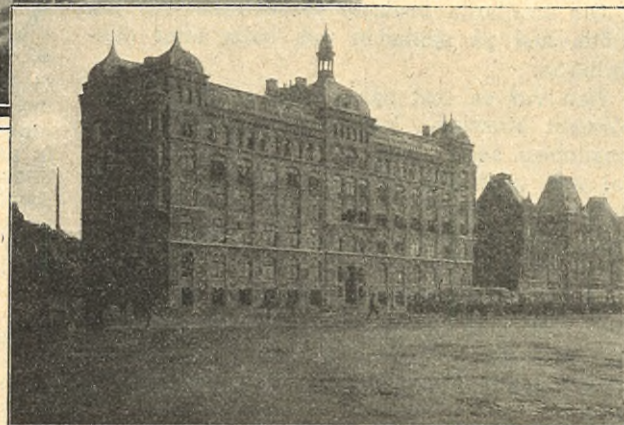
Ludvig Mikael Runeberg hade med afseende å begåfning mycket att bråsa på. Han var också en med rika anlag och själsgefvor utrustad personlighet, som rörde sig icke blott på diktens, utan äfven på måleriets och skulpturens områden. Som lärare förstod han i hög grad att intressera sina elever för de ämnen, i hvilka han undervisade. Som människa sträfvade han för det ädla och syftade alltid högt i sina tankar. Längre skall hans minne bevaras i vida kretsar både inom de gamla generationerna och bland hans många elever.

L. M. RONEBERG.

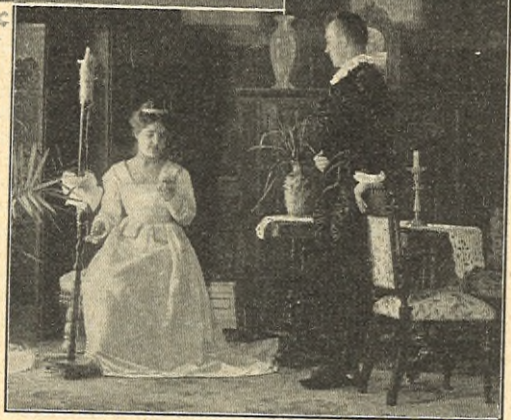

DET NYINVIGDA HERTZ'SKA AFFÄRSPALATSET I GÖTEBORG SAMT GROSSHANDLAR J. A. HERTZ I SITT ARBETS-RUM. OLGA RINMAN FOTO.

FRÅN BASAREN I FALUN TILL FÖRMÅN FÖR FREDRIKA-BREMERFÖRBUNDETS STIPENDIFOND. M. BOHMAN FOTO. 1. KONDITORIET. 2. »EN GAMMAL HISTORIA». EFTER EN TAFLA AF WILHELMINA LAGERHOLM.

DE TEXTILA VÅRUTSTÄLLNINGARNA börja nu öppnas som blommorna för vårsolen. Den första expositionen var fru Thyra Grafströms textiltställning vid Sturegatan.

Det låg en solig och luftig prägel öfver de exponerade alstren, något af vårljus och vårglädje. Där fanns bland annat ett hvitt bordgarnityr, broderadt med hvitt silke på siktduk, komponeradt af fröken Stark och som det var en sann ögonfröjd att se på. Maten bör smaka delikat på ett sådant garnityr. Vidare funnos sidostycket till en portiere, bestående af färggranna papegojor på en vacker botten i brunt och gult — af artisten Lundström — ett par synnerligen anslående väggbonader med påskliljor och vallmoblom, af samma konstnär, gardiner i ljusblått med skära och hvita bårder, och för öfrigt kuddar och dukar i oändlighet, i läckra färger och mönster.

Det var en hel liten färgsymfoni, som helt visst borde ha tilltalat det kvinnliga skönhetsinnet.

Handarbetets Vänner har under några dagar haft i sin lokal utställda ett par af de rumsinteriorer, som äro afsedda för Pressens villa. Som vi inom kort ämna i Idun meddela en skildring i ord och bild af såväl villans yttre som inre, spara vi tills dess vår redogörelse för de båda vackra möbelgarnityren.

EN BASAR FÖR KVINNORNAS SAK. Vi meddela i detta n:r ett par bilder från den basar, som i dagarna afhöllits i Falun till förmån för Fredrika-Bremer-Förbundets stipendiefond för Kopparbergs län, och hvarigenom denna fond, som

FRÅN SICKLA JÄSTFABRIKS BRAND. HÖRNET DÄR DET OLYCKSDIGRA RASET KOSTADE 8 MÄNNISKOR LIVET.

för 9 år sedan påbegynts, nu blef färdigbildad. Basaren, som var ordnad af en kommitté bestående af ett tjugotal damer ur Faluns societet under ordförandeskap af doktorinnan Sara Widegren, f. Swartling, omfattades med största intresse af alla samhällsklasser och hade bland andra gåfvor fått mottaga flere af H. K. H. Hertiginnan af Dalarne själf förfärdigade handarbeten, af fröken Selma Lagerlöf från Jerusalem hemförda föremål samt en större akvarell och flere originalteckningar af Carl Larsson.

ETT STÅTLIGT AFFÄRSPALATS, säkerligen enastående i sitt slag i rikets andra stad, har i dagarne invigts i Göteborg, vid skeppsbron intill posthuset. Det äges af firman Hertz & C:o, och samtidigt frade firman sitt 30-årsjubileum samt dess framstående chef grosshandlar J. A. Hertz sin 50-årsdag.

I det nya affärspalatsets alla fem våningar har man inredt höga, ljusa, luftiga salar, ämnade till kontor och lager. Meningen är att här söka åstadkomma ett handelscentralpalats, något hvartill läge och inredning synas göra den storartade byggnaden synnerligen lämpad.

Hvarje vrå af det stora huset är väl använd,

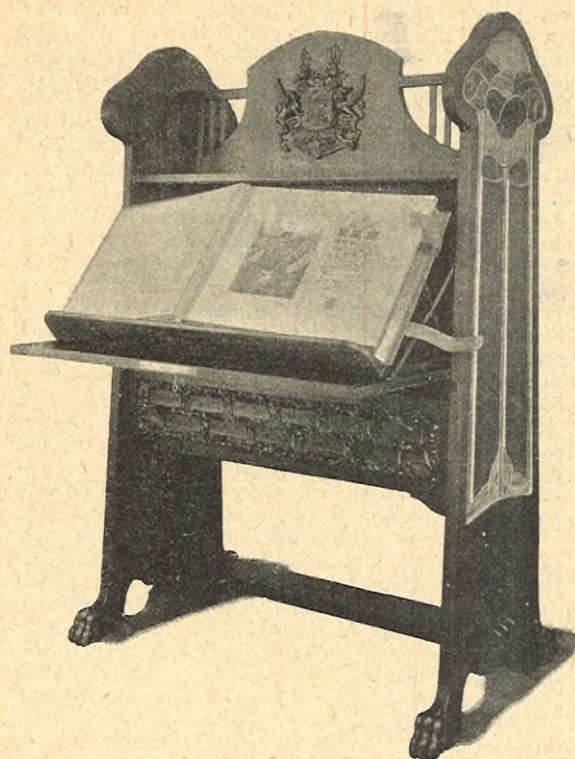
till och med taket. Häruppe har man en härlig asfaltbelagd plan, utmärkta promenad- och hviloplats. Däruppe har man hela staden med älfven ända ut till Älfsborg för sina ögon. Medels hissen kommer man dit bekvämt och utan möda.

Häruppe reser sig också en stor med lanternin försedd kupol, som skall inrymma en badafdelning för husets invånare. Allra högst uppe i kupolen får man tillfälle till — solbad.

LEKSTUGAN är namnet på en förening af unga i Paris bosatta dansanta landsmaninnor och landsmän, som ärnar inöfva och måhända en och annan gång låta parisarne beundra våra vackra folkdanser och danslekar. Saken som länge planerats, är från och med i lördags *un fait accompli*. Föreningen, som räknar ett 10-tal par, har i Rue St. Honoré n:o 314 lyckats få en rymlig och trefflig klubblokal, där den sammanträder hvarje lördag.

Med en af koloniens mera representativa fruor som beskyddarinna, har den till ordförande utsett hoffotografen (Iduns ock för resten!) Albin till ordförande, samt herrar B. Drakenberg och J. Jonsson till dansledare.

NÄR »POLHÖJDEN» INVIGDES. Vi meddela i dag ett par bilder från Fritiof Nansens nya villa i Lysåker nära Kristiania, som här om dagen invigdes med en lysande maskeradfest. Höga facklor flammade mellan granarna och färgade luften och snön med gnistrande röda reflexer.

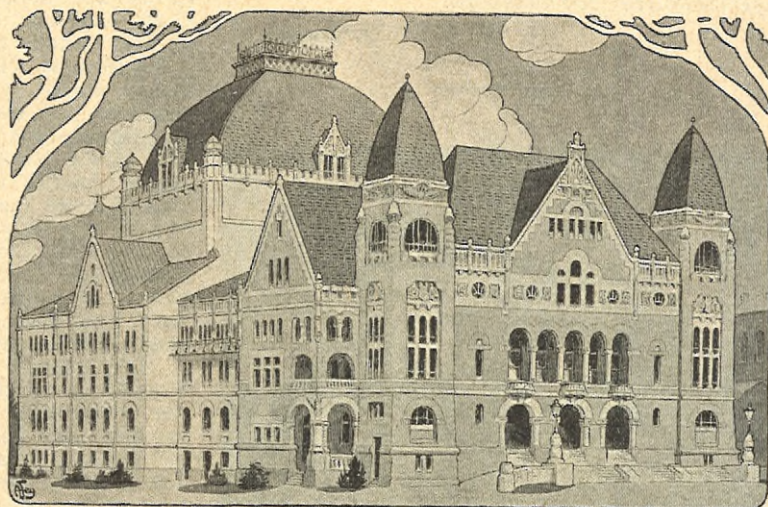
DEN FINSKA HÄRENS HEDERSGÅFVA TILL GENERALEN FRIH. GEORG RAMSAY.

Inne i den stora förhallen blåste en reslig härold fanfarer för hvarje gäst som trädde in och anmälde hans titel och namn, innan han skred fram till »värdfolket, som utan masker, klädda i skinande guld och hvitt siden, togo emot. Nansen höll ett tal till sina gäster, i hvilket han döpte huset till »Polhöjden».

ETT MISSTAG, hvartill vi gjort oss skyldiga i n:r 14 af Idun, bedja vi härmed få beriktiga. Vi skulle där hafva meddelat porträtt af drottning Sofias nyss afidna halfsyster änkefurstinnan Marie af Wied, f. prinsessa af Nassau, men råkade i stället intaga ett porträtt af furstinnan Elisabeth af Wied, f. prinsessa af Nederländerna. De båda furstinnorna hafva fyra af sina förnamn lika, och därigenom uppstod misstaget, som vi i alla händelser beklaga, på samma gång vi bedja få hänvisa våra ärade läsare till n:r 28 af Idun för år 1896, där det rätta porträttet finnes intaget.

FINSKA TEATERN I HELSINGFORS.

DEN SCENISKA konstens bana i Finland har ofta varit beströdd med törnen. Denna konst har haft otaliga svårigheter att kämpa emot, men har dock stadigt, om ock steg för steg, gått framåt.

DEN NYINVIGDA FINSKA TEATERN I HELSINGFORS. TECKNING FÖR IDUN AF A. FEY.

Den sceniska konst, som har det finska språket till uttrycksmedel, har isynnerhet haft mödosamt att bryta sig fram. Det gällde här att börja för intet. Det fanns ej skådespelare, ej dramatik, ej lokal. Försöken att åstadkomma en dramatisk konst på finska språket hade dock bakom sig en rätt stor förening som stöd, och år 1872 hade en stående finsk scen upprättas. Denna fick sitt hem i ett oansenligt teaterhus af trä, som förut inrymt den svenska teatern i hufvudstaden, men sedan denna fått ett nytt pryddigt teaterhus, flyttats till en af stadens utkanter. I detta hus — *Arkadia-teatern* kallad — har den finska scenen i 30 års tid varit bofast, och därunder, till största delen genom dir. *K. Bergboms* utmärkta och energiska ledning utvecklats till en anstalt af stor betydelse för landet. Under dessa trettio år ha framstående skådespelare utbildats — bland dem fru *Ida Aalberg*, som vunnit rykte äfven utom landet — och en ej obetydande originaldramatik på finska språket uppkommit. Publikens har med stadens tillväxt ökat och dess uppfattning af de dramatiska prestationerna har mognat, samtidigt som fordringarna på desamma i konstnärligt afseende blifvit större.

Repertoaren på den finska teatern har ofta upptagit klassiska pjäser. Sålunda har Shakespeare där ofta spelats och gifvits på ett sätt som vittnat om stor kärlek till den höga konsten. Molière har likaså varit en icke sällsynt gäst på denna teaters tiljor. Därjämte ha de bästa af den moderna dramatikens alster och inhemska original blifvit uppförda. — Under en kort tid gaf man äfven operaföreställningar, hvarvid sångerskor, sådana som *E. Achté*, *Ida Basilier-Magelsen* m. fl., medverkade, gifvande föreställningarna glans och lyftning.

Under tidens lopp lappades och skarfvades den lilla träteatern på alla upptänkliga vis, och den är ännu i dag användbar, ehuru för liten för den finska publiken. Verkan af tidens tand och förfallets spår är dock redan märkbar på flera sätt.

Den 6:te april gifvits tvänne afskedsföreställningar i det gamla huset, som därvid var upptaget till sista plats. Nästa föreställning gaf i ett nytt, präktigt hus, *Suomen kansallisteatteri* (*finska nationalteatern*), som under ett par års tid varit under byggnad vid järnvägstorget. Invigningen skedde den 9:de april med uppförande af finska skalden *J. H. Erkko*s nya diktverk *Pohjolan Häät* (Bröllopet i Pahjala).

Vår bild visar det nya huset, som ännu ej är fullt färdigt till det yttre. Den mot torget vettande fasaden är af granit, medan de större delarna af sidofasaderna äro åhållna i kalkputs. Taktäckningen är rödmålad. Granitens ljusgråblå färg och takets djupt röda stå mycket väl ihop med hvarandra. Då teatern betraktas från järnvägstorget, utgör Kajsaniemi vackra park dess fond.

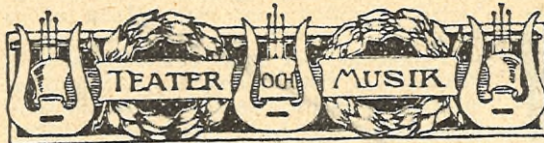
Det inre af teatern är särdeles anslående och praktiskt. Salongen består af en rymlig parkett och därtill komma endast tvänne rader. Platsernas antal är inalles 1040. Åt scenen och maskineriet har den största omsorg ägnats, och där ha införts alla de hjälpmedel, som vid moderna teatrar visat sig underlättat arbetet. Med afseende å den inre utrustningen och inredningen torde det nya finska teaterhuset i Helsingfors vara ett af de främsta i Norden. Den ståtliga byggnadens arkitekt är läraren vid Polytekniska institutet *Onni Törnqvist*.

Den finska teatern i Helsingfors är att lyckönska till det nya präktiga hus, hvori den nys inflyttat. Den har ärligt sträfvat och kämpat sig framåt, och man kan förutspå densamma ännu större konstnärliga framgångar än hittills i de nya förbättrade förhållandena.

J. REUTER.

ARKADIATEATERN, FINSKA TEATERNS GAMLA LOKAL I HELSINGFORS.

I BAYREUTHS TECKEN

har, kan man säga, senast förlutna veckas musiklif i hufvudstaden stått. Wagners namn har dominerat, och det bitills hos oss allenastående har inträffat, att inom vår k. teaters murar uppträdde ej mindre än trenne sångare från de senare årens festspel i Bayreuth samt dessa festspels främste dirigent. De tre, hrr *Fritz Friedrichs* (Beckmesser och Loge), *Otto Briesemeister* (Alberik) och *Johs' Elmblad* (Fafner), hafva vi redan sysselsatt oss med i vår redogörelse för den senaste synnerligen intressanta repisen af »Rhenguldet». Aterstår nu att nämna den främste af dem alla, d:r *Hans Richter*, Bayreuthmästarens medarbetare och vän, en af dem, som väl bäst förstått Wagner, och för hvilken denne hyste det djupaste förtroende.

HANS RICHTER.

D:r Richter har efter nyss avslutad musiksäsong i Manchester, Englands kanske förnämsta musikstad, där han är bosatt (ej i London, såsom oriktigt uppgifvits) och efterträdde Charles Hallé, fru Norman-Nerudas afidne man, som ledare af dess filharmoniska sällskap, bestående af en orkester på mer än 100 man och en blandad kör på 350—400 personer, kommit hit för att med vårt k. hofkapell gifva ett par symfonikonsertter härstädes. Gifvet är, att detta besök hos såväl publiken som hofkapellet varit motsedt med det lifligaste intresse. Och är det väl möjligt, frågade man, att d:r R. endast med ett par repetitioner skall kunna få vårt hofkapell — nu förstärkt — att spela väsentligt annorlunda än vanligt? Redan första konserten, hvilken gafs i lördags, visade, att det var möjligt. Ty så som då har vårt hofkapell väl aldrig framstått till sin fördel. Att i detsamma finnes ett ovanligt godt materiel, hafva vi mer än en gång framhållit, och att det under sina båda skickliga och duktige ledare presterat förträffliga saker, erkänner en hvar. Det är emellertid ej begärligt, att med den stränga tjänstgöringen vid k. teatern och på grund af enskildt arbete, som mången för utkomstens skull måste tillgripa, hofkapellet ständigt skall kunna åstadkomma münsterprestationer. Kommer så en man som d:r Richter med den mest obestridda auktoritet, den djupaste kännedom och den intimaste förståelse af snart sagdt all musik, då är det ej svårt för honom att få hofkapellet att följa med och övertärfra det bästa af hvad det hittills åstadkommit.

Så gick det ock nu. Intet af de utförda numren har här någonsin kommit bättre till sin rätt. Aldrig har förspelt till »Mästersångarna» klingat mera genomskinnligt klart och härligt, aldrig långfredagsstämningen ur »Parsifal» mera tjugande skön och andaktsmättad, liksom man ej heller kan få en bättre ledning genom Faust-uvertyren, än då den utföres så som nu var fallet. Och Liszts ungerska rhapsodi utfördes så glänsande, att den verkade fullständigt medryckande.

Konsertens andra afdelning upptogs af Beethovens tredje symfoni (Eroican). Vi kunna ej erinra oss, att andra satsens sorgmarsch gjort ett så gripande och storslaget intryck som nu, detta helt säkert beroende på det sätt, hvarpå första satsen utfördes och som ställde dem båda i ett vida intimare samband, än man här förr fått höra. Och så blef det genom hela den härliga symfonien en jämnt fortgående stegring, som efter dess slut framkallade ändlöst jubel hos den fulltaliga och hänyrckta publiken. D:r Richter visade sig sålunda ock som den mest pietetsfulle och förstående Beethovenolkare.

Hela aftonen var den framstående dirigenten föremål för det lifligaste bifall från såväl publikens som hofkapellets sida. Gång på gång framropad var han alltid nog älskvärd att genom gester och antydningar dela med sig af bifallet åt vårt hofkapell. Detta visade honom ock å sin sida den ytterst sällsynta utmärkelsen, att det redan vid d:r R:s första inträde mangrant reste sig.

Då detta nummer lägges i press, har den andra och sista konserten ej ännu gått af stapeln.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

DRAMATISKA TEATERN. Emile Augiers skådespel »Lycksökerskan» i Henning Wendells öfversättning gjorde ingen glad. Stycket i och för sig, med sin moderna och skickligt komponerade intrig i 1500-talets kostym, har otvifvelaktigt många förtjänster som människoskildring; men om det nu var de stelbenta svenska alexandrinernas fel eller den på flera händer torra deklamationen, som verkade så sömngifvande, är svårt att afgöra. Till någon entusiasm kunde publiken emellertid ej hänföras.

Allt erkännande måste dock skänkas åt fru *Lindberg*, som med kraft och lidelse utförde Donna Clorindes, med primadonnasirater rikt försedda roll. Hr *Hultman* var glimtvis en karaktäristisk, skrällande soldat, men ej mera: rollens kärna hittade han icke. Hrr *Törnqvist* och *Skånberg* spelade hvad man kallade redbart, d. v. s. i stil med alexandrinerna.

SVENSKA TETERN gaf i förra veckan för första gången »Mormors gosse», småstadsinteriör i 4 akter af Elias Kræmmer. Stycket var ej mycket med och berättigar enligt vår åsikt knappt, att instudering och iscensättning påkostats detsamma. Bland de uppräddande må särskildt nämnas fru *Fahlman* och hr *Bäckström*, äfvensom hrr *V. Lundberg*, *Lavén* och *Lambert*.

SÖDRA TEATERN. Gamle Offenbach är oförbrännelig. Hans bättre operetter, och till dem hör tvifvelsutan »Prinsessan af Trebizonde», lefva ständigt upp på nytt, och deras lätta rytmer och burliska sceniska upptåg framkalla hvarje gång nya soluppgångar af leenden hos den människoklass, som roar sig.

I den uppsättning, som Södra teatern nu består operetten i fråga, ter sig stycket särdeles fördelaktigt. Fröken *Grünberg* är förtjusande, och tandvärkskupletterna föredrager hon med glittrande humör och på samma gång med så mycken dramatisk markering, att en dentist kunde känna sig manad att gripa in.

Hrr *Allum*, *Ringvall* och *Wesslau* äro förträffliga hvar och en i sin uppgift och nästan alla pagerna täckeliga att skåda.

HR PATRIK VRETLAD gaf i måndags konsert i Musikaliska akademien orgelsal inför en ganska talrik publik. Konsertgivarerna uppträdde både som kompositör och pianist och gjorde i båda fallen beaktansvärda insatser. Programmet inleddes med en ganska anslående fantasi i d-moll för violoncell och piano, i hvilken tonsättaren själf skötte pianostämman och hr *Trobäck* violoncellen. Af dess tre satser torde särskildt böra framhållas den kantabla andantesatsen. Ett par romanser af hr *Vretblad*, präktigt föredragna af hr *Vallgren*, visade att hr *V.* äfven har goda förutsättningar som romanskompositör. Fröken *Hesse* biträdde därjämte med åsjungandet af ett par romanser samt en aria ur »Afrikanskan». Hr *V:s* utförande af en af honom själf komponerad rhapsodi samt en ballad af Chopin framkallade liksom de öfriga numren lifligt bifall.

N:R 8 AF DAMERNAS MUSIKBLAD, utgifvet af *Ellen Sandels*, har utkommit och innehåller ett stämmingsfullt »Impromptu» af *N. v. Wilm*, en vacker visa af *Björn Halldén*, den populära kapellmästarens »Rosornas drottning», polka-mazurka af *Th. F. Schild*, samt bön ur op. »Talismanen» af *M. F. Balfe*, Englands mest framstående operakompositör.

Textafdelningen meddelar en revy från hufvudstadens musiklif, ett och annat om Richard Wagner, en kort uppsats om d:r Hans Richter, den världsberömda orkesterdirigenten, som nyss gästade oss (med porträtt), om polkans ursprung m. m. m. m.

I Iduns Hjälpreda

för Hemmet läses under rubrik

Om hudens vård:

— — — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hyn, anses boraxbenzoë såsom det bästa — — — Mot finnis och oren hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax benzoëtvål — — —

HENRIK GAHNS

Borax-Benzoë-Tvål

omtyckt sedan många år, säljes i parfym & tvålbodar m. fl.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—26 APRIL 1902.

Söndag: Viktoriasoppa; gädda kokt i flottyr med champignonsås; plommonspäckad svincarré med äppelmos o. brynt potatis; mandeltårta med citronkräm.

Måndag: Boeuf à la mode med potatis; blåbärskompott med gräddt o. spritsbakelser.

Tisdag: Smågrisar med potatis; soppa på torkade körsbär.

Onsdag: Grönsoppa på torkade grönsaker; fiskpudding med skiradt smör.

Torsdag: Ärtor med fläsk; fraspannkakor med sylt.

Freitag: Pilan på lam; maizenakräm med sylt.

Lördag: Jenny Linds-soppa; blodplättar med skiradt smör och lingonsylt.

RECEPT:

Gädda kokt i flottyr (f. 6 pers.). 1 o. 1 half kgr. gädda, 1 msk. salt, 1 tsk. ättika.

Frityrdeg: 75 gr. mjöl, 1 dcl. ljuvt vatten, 1 fjärdedels tsk. salt, 1 ägg, 1 half msk. smält smör.

Till kokning: 1 half kg. flottyr.

Beredning: Gäddan rensas, sköljes och torkas väl, skinnet afdrages, och fisken skäres i filéer. Dessa skäras sedan i lagom stora bitar och befrias från alla ben. De ingnidas där- efter med salt och ättika. Fisken dop- pas i frityrdeg och kokas i flottyr.

Frityrdegen: Fint, väl torrt hvete- mjöl siktas i ett fat, och i midten af mjölet nedröres vattnet, saltet, ägg- gulorna och sist smöret. Degen röres tills den är glansig och nog tjock för att täcka skeden. Strax innan den skall användas, slås äggghvitorna till skum och nedblandas väl.

Mandeltårta (f. 12 pers.). 8 ägg, 2 kkr. socker, 200 gr. sötmandel, 1 half kkr. potatismjöl.

Citronkräm: 1 kkr. krossocker, 1 dcl. hvitt franskt vin, 1 half till 1 dcl. vatten, 1 citron, 6 äggulor.

Beredning: Äggulor och hvitor skiljas, och gulorna röras med sock- ret 3 fjärdedels tim. Den skällade och finhackade mandeln tillsättes jämte det siktade potatismjölet, litet i sänder un- der sakta rörning, sist nedröras de till hårdt skum slagna äggghvitorna, hvar på mandeldeggen genast slås i smord och brödbeströdd form eller gjutpanna och gräddas i en medelmättig ugnsvärme. När tårtan är färdig, uppstjälpes den och får kallna. Den skäres sedan i tvänne bottnar, och tårtan fylls sedan med citronkräm, hvarefter den glaseras och garneras. Resten af citronkrämen blan-

Göteborgs

Popular Wafers.

Ny utsökt

Waferskex.

(4)

das med vispad gräddt och serveras till tårtan.

Boeuf à la mode (f. 12 pers.). 3 kg. oxkött (fransyskan), 3 hg. späck jämte svålen, 1 kalffot, 1 och 1 half msk. salt, 1 half tsk. stött hvitpeppar, 8 hvitpepparkorn, 2 nejlikor, 1 portug. lök, 3 morötter, 2 dcl. franskt vin, 1 dcl. konjak, 1 och 1 half lit. svag buljong, 5 stora glaserade lökar till garnering.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten. Späcket skäres i strimlor, rullas i salt och pep- par och härmed späckas köttet i täta rader. Det ombindes med segelgarn (först doppad i kokande vatten) och lägges i en gryta, tillika med den för- vällda fläsksvålen, den förvällda kal- foten samt resten af saltet, hvitpeppar- kornen, nejlikorna, vinet, konjaken, den skalade löken, de skrapade morötterna och buljongen; får koka upp och skum- mas väl. Ett tätt slutande lock påläg- ges, och köttet får sakta koka 3—4 tim. Då köttet är mörkt, upptages det, segelgarnet aftages, det skäres och upp- lägges på varmt fat, beströds med litet salt och garneras med de sönderskurna morötterna samt de glaserade lökarna.

Spadet silas, skummas väl, afsmakas och serveras till köttet.

Fiskpudding (f. 6 pers.). 1 hg. smör, 1 hg. mjöl, 5 dcl. oskummad mjölk, 1 half lit. fisk (kokt och fin- hackad), 4 ägg, salt, socker och hvit- peppar.

Till formen: 1 half msk. smör, 2 msk. stötta skorpar.

Beredning: Smör och mjöl sam- manfråsas, och mjölen tillsättes un- der flitig rörning, så att det ej klim- par sig. Smeten får koka 10 min., hvarefter den upphälles att kallna. Den fint hackade fisken tillsättes jämte kryd- dorna och äggulorna. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggghvitor- na. Massan hälls i en smord och brödbeströdd form och gräddas i vatten- bad i ugn omkr. 1 half tim. Pud- dingen serveras med champignon- eller kräftsås eller ock med skiradt smör.

Pilan på lam (f. 6 pers.). 1 och 1 fjärdedels kg. färbringa, vatten, 1 msk. salt, 2 msk. smör, 1 half portug. lök, 2 morötter, 1 half kålrot, 1 lit. bul- jong, 1 kkr. carolinargryn, 2 lit. vat- ten, 1 msk. salt.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, styckas i vackra bitar, hvilka läggas att koka i varmt vatten. När vattnet kokar upp, borttages skummet, köttet saltas och får koka 1 tim. Därefter upptagas det, och buljongen silas upp. Löken skalas och hackas groft samt brynes i hälften af smöret. Köttet ilägges och brynes likaledes. 1 lit. af den uppsilade bul- jongen tillsättes och köttet får sakta koka, tills det är mörkt. Rotsakerna ansas och skäras i fina strimlor och brynas i den andra hälften af smö- ret samt läggs därefter till köttet och får koka, tills de bli mjuka. Risgrynen sköljas och påsättas i kokande, saltadt

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM

Specialaffär för Damartiklar

STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

18 GÖTGATAN 18.

29 DROTTNINGGATAN 29.

KONTOR OCH LAGER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

vatten och få koka, tills de blifva mjuka, under det att de en och annan gång omröras med en gaffel. De upp- silas och öfverspolas med varmt vat- ten och uppläggas midt på serverings- fatet. Köttet och rotsakerna läggas rundt omkring. Anrättningen garneras med persilja. Såsen silas, skummas och af- redes om så önskas.

Maizenakräm (f. 6 pers.). 5 kkr. oskummad mjölk, 1 half vaniljstång, 2—3 msk. socker, 3 fulla msk. maizenamjöl, 3 äggulor.

Beredning: 1 kkr. af mjölken ut- röres med sockret och maizenamjölet. Den öfriga mjölken uppkokas med vaniljen. Afredningen iröres, och krämen får koka 5 min. Krämen alyftes, och de uppvispade äggulorna nedröras. Vaniljen upptages och krämen slås upp i vattensköld form. Då den är full- komligt kall, uppstjälpes den och ser- veras med mjölk eller saftsås.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinno är äger till denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

ELISABETH. För vår del tro vi, att det knappast är något annat än massa-

Begär mönster af våra vår- och sommar- nyheter.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygera tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

— Siden-Export. —

Köp Foulard-Siden!

Att beakta!

Vår lille gosse Sven, som under sina första två år erhöi »Mellins food» i ganska stora mängder, på föreskrifvet sätt blandad med mjölk, mådde för- träffligt och frodades synbar- ligen däraf, hvarför vi äro full- komligt öfvertygade om detta fabriksats utmärkta egenskaper. Göteborg i december 1901. Ernst W. Ehnbon.

Prof af MELLINS FOOD sändes gratis och franko på be- gåran från Axel Lennstrand, Gefle. MELLINS FOOD finnes på apoteken samt hos alla väl fournerade specerihandlare.

DORSIN,

ett enastående polérmedel för renove- rande af alla slag polerade och lackerade föremål, där glansen genom ålder och nö- ning gått förlorad. Lämnar verklig, var- aktig polityglans, utan fettbeläggning. Ej att förväxla med hittills utbudna s. k. polérmedel. Erhålles hos färg- och mate- rialhandlare samt i parti hos fabrikanterna Dorch, Bäcksin & Cos Aktiebolag, Göteborg och Stockholm.

Prof flaskor till landsorten mot 1 kr i fri- märken.

Smögens Hafsbad, Bohuslän.

Säsang 15 juni—1 september.

Alla vanliga badformer. Friskaste läge i yttersta hafsbandet. Hafsvattnet med betydlig salthalt. Friluftslif utan societetsväng. God och billig restauration. Vid- sträckt utsikt. Nyanlagda vägar och park. Godt tillfälle till fiske och segling. Läkare: Doktor K. Johannesson. Massage meddelas af herr S. J. Nilsson och fröken Nilsson från Stockholm. — Prospekt på begäran.

TROSA bad- och sommarvistelseort.

som genom sitt natursköna läge, sin rena och stärkande luft, sina utmärkta varm- och saltsjöbad, kan rekommenderas som synnerligen angenäm, börjar sin säsang 1 juni. Daglig ångbåtsförbindelse med Stockholm. Två läkare på platsen. Nybyggd societets- hus och utmärkt restauration. Förfrågningar besvaras af Badkamreraren.

Hafsbad: klimatisk kur- och rekreativsort, Vestkusten.

Alla tidsenliga badformer och kurmedel. Billiga priser. Utmärkt restauration. Rum anskaffas och prospekt sändas af Kamreraren. Ständig ångbåtsförbindelse med Lysekil. Badläkare: Dr Söderholm, adress Fiskebäckskil.

Såfsjö Privata Lungsots-Sanatorium

öppnas omkring den 20 april detta år. Sanatoriet, som är beläget strax invid Såfsjö järnvägsstation i praktigt barrskog, 775 fot öfver hafvet, kan för närvarande motta 25 patienter och blir såväl sommar- som vinterkurort. Behandlingen blifver i hufvudsak öfverensstämmande med den vid de s. k. Folksanatorierna, med tillgodo- görande af de nyaste erfarenhetsrön från den utländska privat-sanatorie-verksamheten. Sanatoriets bostäder äro, efter de omfattande restaureringar, de undergått, hygie- niskt mönstergilla. Kosten förstklassig. Läkarevärden bestrides af f. d. un- derläkaren vid Hesselby Sanatorium Med. Lic. Elov Nilsson, adress Såfsjö, som äfven mottager anmälningar och lämnar närmare upplysningar. Priserna äro: för helin- ackorderingar med enskildt rum, medicin och läkarevård kr. 4: 50, för halfenskildt rum (2 personer) 3 kr. pr dag. Såfsjö den 30 mars 1902.

S. ASPLUND.

Damer

Goda Dam-Velocipeder billigast!

A. OBELINS Velocipedaffär, 19 & 21 Vasagatan 19 & 21.

OBS! Lärarinnor och Skolung- dom erhålla 20 proc. å priskur- rantens priser. Begär priskurant.

Sarotti Kola Cacao.

Användes på samma vis som vanlig cacao. I burkar å 90 öre, 1,75 och 3 kr.

Sarotti Kola Tabletter.

I paket å 25 öre, askar å 45 och 90 öre. Ofvanstående Kolapreparater äro, enligt intyg från läkare, ett stärkemedel vid så- väl tanke- som kroppsligt arbete. Återförsäljare rabatt.

GEORG A. BASTMAN, Kungsträdgården, Stockholm.

Behagfull plastik, mjuka linier, genom nyttjande af ENGELSKA ANTI-CORSETS finnas hos Fru Grangren, Narvavägen 24 Rikst. 5878.

Palestina vin (Sjukvin)

Detta äkta oförfalskade Druvvin, stärkande, välsmakande, rekommende- radt af Hrr Läkare såsom utmärkt sjuk- vin, särskildt för konvalenscenter och klena personer såväl äldre som barn, enastående som förmiddags- & des- sertvin expedieras af undertecknad i lådor å 6 but. Kr. 10. —, 12 but. Kr. 20 — fritt emb. mot insänd likvid. — Importör och ensamförsäljare för Sverige H. Heintz, Vin-Nederlag, 39 Karlavägen, Stockholm.

Analys N:o 120170 å ett prof märkt »Palestina vin» (sjukvin) Alkohol 13,48 %, Vinsyra 0,80 %, Extract 14,06 %, Mineralämnen 0,22 %. Främmande färgämnen frånvarande. Extracten ut- gjordes till väsentlig del af Druvsocker 13 %.

Profvet är sålunda att anse som ett oförfalskadt (sött) vin af god beskaffenhet.

Stockholm den 23 januari 1902. JOHN LANDIN, Hand. Kemist i Stockholm.

BRA! BILLIGT! Promenaddräkter (Jaquett och Kjol) efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.

FRU ÖRNS ATELIER, 19 Tunnelgatan. Obs! Bal- och Supédräkter. Välkänd, eleg. stil. Bydalen i Jämtland. Vindskyddadt, sundt läge i Oviksfjällen. Landsväg till platsen. Poststation. Telefon. God kost, trefliga rum. Medico-gymnastiskt institut. Ypperligaste rekreativsort. Rikt illustrerad prospekt mot 10 öres porto från hotellvärden Per Bertilsson, Bydalen.

EGET HEM — GRATIS! Vid *John Fröberg's, Finspong*, stora gisstäflan år 1902, bortgifves alldeles gratis, bland många värdeföremål, äfven en villa med 2 rum och kök. Blif agent, så är Ni med. Märk förtjänsten på varorna dessutom! Upplysningar och illustr. priskur. gratis, ej franko.

gen, som har betydelse i detta fall; i alla händelser spelar nog dieten icke någon roll. Möjligen vore »hårdand» bad (ljumma halfbad o. d.) att därjämte försöka, hvarför det också vore skäl att till sommaren tänka på kur vid någon badort.

VÄSTGÖTATÖS. Se svar till 30-årig fru i n:r 10.

OGIFT. Se svar till Besvärad i n:r 5 **TRANSPIR.** Se svar till Fru Aurora i n:r 6.

PUTT-IVAN. 1) Jo, det är det nog — Se svar till Götha i n:r 14. 2) Se svar till I. D 1) i n:r 5. Orsaken är nog eder blodbrist. 3) Tämmligen likgiltigt hvilken sort.

ANNA 16 ÅR. 1) Det kunna vi naturligtvis ej säga eder, då vi ej utan vidare kunna gissa oss till orsaken, ty denna är det ju, som skall behandlas. 2) Se svar till I. D 1) i n:r 5. Äfven här vid lag är det dock viktigast, att upptäcka och behandla själfva orsaken (blodbrist?). 3) Se svar till Chr i n:r 6.

NONA. Se förra delen af svaret till 30-årig fru i n:r 10.

ADELAIDE. Som ni torde inse, är det naturligtvis omöjligt att utan att se det onda afgöra, af hvad sort smittan är, eller om det öfver hufvudet taget är någon smitta alls.

58-ÅRIG FRU. Möjligen är det en blodkärlsinflammation (phlebit); säkert kan man ej utan undersökning afgöra saken.

23-ÅRIG FLICKA. Fordrar personligt

besök hos läkare, hälst snarast möjligt.

MÄDCHEN. Vi måste tyvärr inskränka oss till att hänvisa eder till svaret till 30-årig fru i n:r 10. Nog torde ni ha utsikt att få bort den samma, men recidiv torde däremot knappast kunna förekommas, utan måste ni då ånyo börja samma behandling.

BEKYMRADE 20-ÅRING. Se svar till Z. A i n:r 1.

NITTONÅRING. Kan ej skötas utan att behandlingen ledes och öfvervakas af läkare.

FÄSTMÖ. 1) Att döma af Er beskrifning torde intet vara att göra. 2) Nej, tvärt om.

FRUSTINA. 1) Verkliga hjärtfel (s. k. klaff-fel o. d.) kunna blott undantagsvis botas. Men möjligt är ju, att ett »hjärtfel» blott är ett symptom af er blodbrist. 2) Genom bref till kamrerarekontoret i Hjo (liksom från andra kurorter) kan ni gratis erhålla det önskade prospektet.

LISA. 1) Om ni ej i hemmet har tillfälle att få af läkare ledd behandling, så är det bäst, att ni söker på behandling på närmaste större sjukhus. 2) Tag tre gånger dagligen (en half timme efter måltiderna) ett pulver af 1 gram tannalbin och 3 4-dels gram salicylsyra vismut.

LANDSFRU. Tvätta morgon och afton med en lösning af 1 gram borax och 2 gram carbolsyra i 200 gram vatten och pudra efter aftorkning (med renad bomull) med talk.

RENE. 1) Naturligtvis hufvudet 2) Luktten. 3) Möjligen 4) Se svar till Götha i n:r 14. 5) Nej.

24-ÅRIG. 1) och 2) Det beror ju på graden af er trötthet, om ni är lämplig eller ej. Själfa orsaken till den samma är ju ej något hinder. 3) Sofiahemmet.

SONJA B. Se svar till 30-årig fru i n:r 10.

D:r — d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att i denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frå-

gorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

Nr 153. Kan det löna sig för en flicka, som genomgått handelsskola, att söka plats som kontorist i en stad, där hon inte har sitt hem, utan måste betala inackordering? Hur stor lön gifves åt kontorister nu för tiden?

Ragnhild.

Nr 154. Finnes det någon, som kan säga mig, hvad jag skall göra åt mina händer, som äro svårt förkylda. Så fort det blir kallt, blir det kylknölar på dem, och så spricka de sönder. Jag har försökt så många medel, men ej funnit något, som hjälper.

Carmen.

Nr 155. Skulle någon ha sig bekant ett äldre stycke, benämndt »spelarebalk» — parodi å Frithiofs Vikingabalk, och vilja lämna upplysning om författaren samt hvar stycket i sin helhet kunde vara att söka?

Gamla Karin.

Nr 156. Har några år innehaft egen syateljier, men tröttnat därpå och skulle gärna vilja komma ut i stora vida världerna.

Jag skulle vilja vidare utbildta mig i mitt yrke, men huru skall det låta sig göra? Finnes det någon tillskärare-akademi för klädsömmerskor, och hvar finnes densamma i London, Berlin, Paris eller Wien? Huru lång är en kurs, hvad kostar den, huru mycket kan ett enkelt logis med inackordering kosta? Har tänkt att efter genomgången kurs

söka plats som direktis. Hur stor lön kan erhållas, om man gått igenom sådan kurs, och huru mycket kan man få, om man ej genomgått någon kurs, utan blott kan åberopa sig på förut varande praktik? Kan någon gifva upplysning om en svenskas, fr. Nilssons adress i Paris. Denna fr. Nilsson har därstädes innehaft syateljier. Hennes fotografi och biografi stod i Idun våren eller sommaren 98 eller 99.

Liten sömmerska i småstad.

Nr 157. Tacksam för medel mot blå-röda kinder, förorsakade af gammal kylskada.

Mångårig prenumerant.

Nr 158. På hvad villkor anskaffar Fredrika-Bremer-Förbundet platser i Sverige?

H. Ru.

Nr 159. Hvar i Stockholm vore lämpligast och bäst för en bättre flicka, att lära bokbinderi. Hur lång kurs, och hvad kostar den?

Minnie.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas i följande att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets topp tillfyllstgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förten skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

Nr 50. Några små fasoner på banden går nog att framställa äfven i den enklaste bandväfstol, men för riktig konstväfnad bör den vara mera invecklad. Ett enkelt sätt att imitera konstväfda band brukades fordom af allmogen i Småland. Banden väfdes af enfärgadt hvitt ullgarn, hvarefter antingen en grof rynkråd drogs i zick-zack genom bandet, eller rynkades små bitar här och hvar, så att ett slags mönster uppstod. Därefter färgades hela bandet i någon stark färg. Då bandet torkat, utdrogs rynkråden, och då framstod mönstret hvitt mot den färgade bottnen. Detta lilla knep är dock

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

nu nästan bortglömdt af våra dagars bandväfverskor.

Fru Brita.

Nr 52. Romanen i fråga torde tillhöra serien af Samaros förut utgifna sociala tidsromaner, öfversatta till svenskan af Sigfrid Nyberg; dessa äro: »Höjd och djup», »Guld och blod», »Upprättelse och försoning».

Welleda.

Nr 53. Stångkorf. I 2 kannor af det spad, hvari svin (eller ox-) hufvudet kokat förvälles en kanna grofva korngryn. När denna gröt blir alldeles kall, tagas lungorna, hjärtat, njurarna och en del af det sämre köttet och fläsket samt lök — alltsammans förut malet. Salt och peppar efter smak. Man bör ej taga för litet fläsk och kött, om korven skall bli god. (Lefvern får aldrig tagas med i denna korf.) Låges i en träbalja, litet socker-saltlake slås öfver, och korven får ligga så öfver natten. Följande morgon upphänges korven öfver en stång i kökstaket, nära spisen. Efter omkring 14 dagar är den färdig, nedtages då och förvaras på svalt ställe. Stångkorf blir bättre, om man ej använder annat än de smalaste fjelstren till den.

Fru Brita.

— Stångkorf: Oxkött och fläskkött (kan gärna vara ganska fett) skäres och males, blandas med förvällda korngryn (förvällda i fläskspad eller vatten), hackad och i litet smör eller njurtalg fräst rödlok, nejljkor, stark- och kryddpeppar, salt. Spådes ej. Stoppas i krokfjelster; gnidas med en blandning af salt, saltpeter och litet pudersoc-

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrel,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare Sjöquist
6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.
Rådfrågning 2—3.

Tandlök. Elias Widfond
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och 1/2 5—1/2 6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Min nästa (ett-åriga kurs för damer i Massage och Sjukgymnastik börjar 1 Okt (N:o 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt.
Ständig adress Saltsjöbaden.
Dr Emil Kleen.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom Dr J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr

behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsg. 5.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Lånkar m. m. i tusental. Insänd härpå så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Stockholms Dagblad
Morgon- och Aftontidning.
Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade **Söndagsnummer.**

Mot mjäll,

skäggschamp m. fl. hårsjukdomar är Salubrin ett bepröfvadt, pärligt medel. På grund häraf och då det är ett utmärkt medel mot **sårnader** och flera slags **ekzem** samt till att **hålla huden frisk**, har det vunnit stor användning till hårets vård och förhindrande af hårets affallande

Mot efterrapningar varnas! Efter uppfinnarens, fl. doktor P. Håkansson's namn, varumärke och bruksanvisning!

Salubrin tillhandahålles i parfym-, speci- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & Co., Stockholm.

Fräkenpomada

är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy hvit och vacker.

Ofelbar verkan garanteras. Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar.

Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkräf.

Tekniska General-Depöten,
Stockholm,
17 Grefgatan 17.

Linon med atlas 95 öre
till kr. 9: 70 pr meter, porto- och tullfritt! Profver omgående, likaså af svart hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.) Zürich

WIKLUNDS VELOGIPEDER
1902

Eröfrade på grund af sin överlägsna kvalité leveransen till Svenska Armén. 36 in- och utländska fabrikat täffade och pröfvades under 3 månaders tid.
Mångdubblad tillverkning, — Ytterligare nedsatta priser.
Velocipeddelar, alla slag, tillverkas på beställning.
Velocipedtillbehör i väl sorteradt lager.
Reparationer af alla slags velocipeder.
Aktiebolaget A. Wiklunds Velocipedfabrik,
Utställning & Minutförsäljning: 8 & 9 Norrbro.
Kontor & Fabrik: 24 S:t Eriksgatan, Stockholm.

Doktor F. Lendgiels
äkta patenterade
Björk-Balsam.

Denna balsam borttager finnar, fräknar, lefverfläckar, solbränna, näsrodnad, porrmaskar och andra hudökommor.
Betrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hud-fällen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom bliver bländande hvit och mycket fin.
Ett krus balsam kostar 3: 50. Den där till hörande Opo-pomada och Benozes-tvål säljes å 1 kr. pr st eller 5: 50 satsen.
Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkte och välgörande egen-skaper. Försäljes i Stockholm hos

Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.
Obs.! Sändes till landsorten mot insänd likvid, postförskott eller efterkräf.

I Rättvik
öppnas den 15 instundande maj ett mindre **privathotell** med centralt läge när järn vägsstationen. Nyinredda, komfortabla rum för resande. Moderata priser, lätt tillgång på bad m. fl. bekvämligheter. Närmare meddelar
Fröken Ellen Levin, Rättvik.

MARKISER PERSIENNER TÄLT, FLAGGOR PRESENINGAR SEGELDUK HÄSTTÄCKEN MATTOR
P. ERICSSON & CO
Hufvudkontor: GÖTEBORG
Filiaalkontor: STOCKHOLM

Örebro Marie-Kex
Utmärkt fin! Till Te och Vin!

sanatorium för bröstsjuka — ni menar väl tuberkulöst lidande — som Mörsil. Vänd er till dr. Horneij, Mörsil, så erhåller ni alla upplysningar. De.

N:r 55. Försök, om ni är Stockholmsbo, att genom någon medlem af »Folkdansens Vänner» komma in i detta sällskap. Eljes finnas ju många filialer af Philocoros i många af Sveriges småstäder.

Olga.

N:r 56. Annonsera i lämpliga utländska tidningar, t. ex. de engelska »Family Herald», »Ladys World»; de franska »La femme», »Moniteur»; de tyska »Berliner Tageblatt», »Für's Haus», »Hannoverscher Courier», m. fl. S. Gumaeli annonsbyrå i Stihlm ger råd och anvisningar beträffande val af lämpliga tidningar och ombestyr annonser.

Olga.

N:r 56. Å Fredrika Bremerförbundets byrå, 58 Drottningatan, erhåller ni säkert en del värdefulla råd och upplysningar rörande denna fråga. Likaså på Svenska Främlingsbyrå, Fredsgatan 30, Stockholm.

— Annonsera i någon af utlandets damtidningar. Vänd er till S. Gumaeli annonsbyrå, som förmedlar annonserns införande och gifver er anvisning på hvilken tidning ni bör annonsera i. Fru Brita.

N:r 57. Helt säkert kan ni i Göteborg erhålla undervisning i ridning. Hör efter af Ridhuset därstädes.

D.

N:r 58. Vänd er till Gante, poste rest. Klintehamn, och ni får er visan tillsänd med omgående.

— Ifrågavarande visa är författad af Ch. Baumgård och komponerad af direktör S. Ehrling. Föredrogs på sin af hr Emil Strömberg & Berns salong. Kanske ni genom någon af dessa her rar kan få eder önskan uppfylld.

N:r 59. Hör efter på Svenska Slöjdföreningen, Brunkebergstorg 18, Stockholm.

D.

N:r 60. Vänd er till herr M. Sahlström, Liljeholmen.

— Som ni kanske vet, har just i år offentliggjorts en kgl. förordning angående att ändra eller antaga nytt släktnamn. Skaffa er den i närmaste bokhandel. — I Idun n:r 7, sid. 109

Albin Lenhardtssons Stomatol.
Den bästa för tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Majt Konungens Hofleverantör.

finner ni en annons angående släktforskning. Sätt er i förbindelse med den uppgifna adressen, så erhåller ni säkert både råd och prisuppgifter. Stamtaflorna på Ridarhuset äro tillgängliga för forskare — men det blir både lättare och bekvämare att finna, hvad ni söker i Anreps »Åttartaflo», som ni kan låna — åtminstone för studium på stället — från Riksbiblioteket, Universitetsbiblioteket, Stadtbiblioteket i Gbg m. fl.

D.

N:r 61. Hvarför vänder ni er ej till Iduns läkare, hällre än till dess läsare? Har ni ej rådfrågat någon specialist? Nog får ni väl tilltro dem större kompetens att behandla en »nervös magkatarr» än Iduns läsare.

D.

— Ett verksamt medel mot magkatarr är Langebeks Pepsinsaft, som jämte bruksanvisning, fås af hvarje apotek. Priset är kr. 1:65 pr flaska.

C. R.

— Ytttrar sig magkatarr som nervös diarré, bör ni väl vid tillfälle då detta påkommer taga ett par opiumkakor, högst 3 på dagen. För att stärka magen bör ni dricka vattenklöfverdekokt. Vattenklöfver köpes på apoteket, en liten nypa därpå lägges i en spilkum, öfverhälls med drygt 1 kvarter kokande vatten, får stå och draga öfvertäckt. Intages under dagens lopp. Denna dekokt har botat många, men den är mycket besk. Man kan till att börja med taga blott 3 blad och så öka med 1 blad i sänder, tills det blir så mycket som en liten nypa. Fru Brita.

GISSTÄFLAN, och en verklig storartad sådan, har i år anordnats af den alltid påpasslige affärsmannen **John Fröberg**, *Fin-spång*, bland hans tusentals agenter landet rundt. Presenterna, som i denna gisstäfian utdelas, äro icke mindre än 600, af hvilka N:o 1 är en villa på två rum och kök, uppförd på fri och egen grund i närheten af Norrköping och representerande ett värde af cirka 3.500 kronor. De öfriga 299 presenterna äro alla värdefulla, N:o 600, d. v. s. lägsta presenten, utgöres af ett fickur. I denna gisstäfian kan en hvar deltaga. Fordras blott att insända en rekvisition å visitkort, kautschukstämplar, trycksaker eller korta varor till belopp af minst 5 kronor och man är genast med i vitlet med utsikter att erhålla villan eller någon annan värdefull present exempelvis en velociped. Lika enkelt som det är att få deltaga i denna gisstäfian, lika enkel är själfva täflingen. Det gäller blott att på en gissningsblankett, som erhålles vid första rekvisitionen, ange ungefärliga antalet postförsändelser, som under innevarande år ankomma till herr Fröbergs affär. Då man äger rätt att gissa vid hvarje insänd rekvisition, ökas naturligtvis utsiktterna att erhålla villan, i samma mån som rekvisitionen antal ökas, och på så sätt kommer ordspråket att besannas: »God vilja drager lasset till bys».

Glas- och Porslinsserveriser samt Husgerådsartiklar i största urval.
Billiga bestämda priser.
Aktiebolaget Brising & Fagerström,
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

Kanske också två — Med en lurvig krona öfver. Det vårt första var. Kanske att den stod I vårt andra fäst — Visst för honom bäst. Säg, hvad var det se'n, Som du såg närmast? Jo, uti allén Stod en annan grönkädd jätte. Det vårt tredje var. Uti sitt förvar Apotekarn har Många, många af vårt hela, Men, så gärna, ack! Vill han ur sitt fack, Dem åt hela världen dela.

BRITTA.

LÄNKGÅTA.

Bland risig ljung På ödlig hed Vårt första nog du finner; Vårt andra är För krigarn godt, Där striden hetast brinner; Vårt tredje ord Kan vara, se'n, Ett »något» hjälten prisar; Vår fjärde länk En liten del Utaf vår kedja visar. Vårt femte är

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Om en sommar dag Du gick vägen fram, Just förbi en damm, Säg du kanske då, Där en krokig stam —

Profva Wasa-Bryggeriets Pilsnerdricka. Allm. 3057. Riks 1073.
Öfriga maldrycker rekommenderas.

Engelska Goss-Skrädderiet rekommenderas
Stortorget 5, 1 tr., Stockholm.
Stort och väl sorterat lager af färdigjorda Gosskläder, såsom Öfverrockar, Öfverkavajer, Kavaj- och Bluskostymer samt Regnkappor.
OBS! Kläder för Nattdragsynglingar.
Utmärkta tyger och ett välgjort arbete utlovas. Beställningar utföras med största noggrannhet och till ytterst billiga priser. Allm. Tel. 20 42.
N. J. A. EKVALL.

Prenumerera å Barngarderoben!

Grennaforssa Brunns- och Badinrättning.
Säsong 1 Juni-1 Sept.
Naturskönt och hälsosamt läge, omgifvet af skog och sjö. Alla sorters bad Massage och sjukgymnastik.
Medicinska förfrågningar besvaras af Herr Doktor H. LINDBERG, adress till i juni, Stockholm, Humlegårdsgatan 2. Prospekt och upplysningar lemnas af
Ad. Hagman, Wexjö.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.
Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 3656. Rikstel. 18.

50 verschied. f. f. Ansichtskarten von Sassnitz und Umgebung bei Einsendung v. 3 Kr. in Briefmarken oder pr Postanweisung. 25 St. für Kr. 1.60.
Postgestempelt noch 5 Öre jede Karte.
R. MOLIN,
Dampfer »Imperator», Sassnitz a/Rügen

PROF-VER å modernaste Siden och Klädningstyger försändas franco från **Wettergrens Manufakturaffär** Göteborg

Stures Bröstkarameller,
tillverkade af raffinadsocker samt andra uteslutande för bröst- och halskatarrar välgörande ingredienser.
Tillverkningen står under kontroll af handelskemisten herr John Landin.
Säljas endast inlagda i papper, märkt »Stures Bröstkaramell».

LINNE!
Handväfda duktyger, servietter, handdukar och lakanslärt.
Begär prof.
Linneväveriet, Borås.
Pensionat Warfsholm, Gotland.
Invid Klintehamns haf- och varmbadhus Angendmt hem för badgäster, turister. Bästa läge för utlykter till lands och vatten (Karlsöar). Daglig järnväg, post och telegr.
Prenumerera på "IDUN"!

För Husmödrar
Bäst, elegantast, modernast är **Iduns Modetidning.**
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan **endast kr. 1.50**, å den andra upplagan **endast 1 krona.**
För Husmödrar

Banyuls Trilles.
Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Nytt! Nytt!
I stället för sängar. Patentsoffan m. 2:ne skilda bäddar. Patentstol m. rymlig, bekväm bädd. Patentsoffa m. rymlig, bekväm bädd. Dessa praktiska möbler taga litet utrymme, lämpa sig till alla sorters rum, äro prydliga och säljas under garanti endast i C. A. Lindbloms Möbleringsaffär, n:r 9 Brahegatan.

(Utdrag. Fortsättning från föreg. n.r.)
 Omkring 15 barn ha härstades under senare
 halfåret 1901 med stor fördel använt detta
 preparat och särskildt har jag dagligen kun-
 nat se dess gynnsamma verkan hos min
 egen son, som under 7-9 månader fått
 Dynamolmjölk. Då sätet, hvar på ett barn
 under de första 9 månaderna uppfödas, är
 så godt som afgörande för hela dess fram-
 tidiga hälsa, emedan senare ju annan lämp-
 lig föda kan tilläggas, kan Dynamol-prepa-
 ratet ej nog framhållas såsom för nämnda
 ålder lämpligare än alla andra preparat,
 som hittills af mig pröfvats.
 Skellefteå den 10 januari 1902.

H. WILH. SJÖGREN,
 Praktiserande läkare.

Fortsättning följer i nästa n.r.
 Dynamol till salu å alla apotek.

FYRKANT.

1	a	a	a	a	a
2	f	f	g	g	l
3	l	l	o	r	r
4	s	s	s	s	s
5	u	u	v	v	v

Fyrkantens bokstafver omflyttas, så att
 orden i de hvarandra motsvarande våg- och
 lodräta raderna blifva lika.

HVEM?

ARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	2	7	8
3	12	13	14	9	6	5	15
4	12	5	16	19	2	15	16
5	8	15	16	8	16	8	6
6	6	10	15	16	5	6	10
7	15	2	3	20	10	2	9
8	4	2	15	19	10	5	3
9	5	6	6	21	17	12	2
10	6	10	15	7	6	23	12
11	7	18	3	22	9	8	22

1) kvinnonnamn, 2) åkdon, 3) blomma, 4)
 är musikterm, 5) skönhetsläskare, 6) be-
 rörd skådespelerska, 7) kemiskt preparat,
 8) musikinstrument, 9) fågel, 10) födoämne,
 11) prydnad.

Äro de rätta orden funna, så bilda be-
 gynnelsebokstafverna namnet på en svensk
 stad och slutbokstafverna på ett svenskt
 landskap.

H—R C.

GADUS'
Fiskkonserver

— rekommenderas —

Se "Iduns Hjälpreda" för maj 1901!

(1)

X-ARITMOGRYF.

I	a	s	8
2	d	p	9
3	e	u	10
4	e		
5	y	i	11
6	r	l	12
7	r	m	13
III		IV	

Bokstafverna ordnas så, att raden I—IV
 ger namnet på en person i en af Shake-
 speares dramer och raden II—III hvad män-
 niskorna gärna uppställa för sig. Dessutom
 bilda 1—2—3, 5—6—7, 8—9—10 och 11—12
 —13, särskildt hvar för sig, användbara
 småord, och de bokstafver, som infalla i ru-
 torna 1—4—7—8—13, gifva namnet på en
 stad.

MAX.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 15.

LOGOGRYFEN: Resedan: redan, sedan,
 eder, sand, danser, snar, ras, ren, resa, reda,

rand, sederna, sneda, rad, Arne, Anders,
 Dan.

SAMMANSKJUTNINGSGÅTAN: Am-
 sterdam: figur 1: Edam, Gent, Oder, Jura;
 figur 2: Arboga, Sussex, Erfurt, Dublin,
 Mexiko.

TVÅ STÄDER: Neapel—Madrid: Lima,
 fat, vidd, rost, lida, döda.

ANAGRAMMET: Tak-is, sikta, kista.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Leo. Af »lejonklon» märks då icke ett
 spår!

Gert Lökare. Den varmhjärtade tenden-
 sen i eder lilla skiss har vår uppriktiga hög-
 aktning, men vi äro öfvertygade, att den
 allt för lätt skulle ge anledning till miss-
 tydingar. Främst på denna, men äfven
 andra grunder kunna vi ej använda den.

E. L. Ett utsittet motiv utan något nytt
 eller fänglande ens i den formella behand-
 lingen!

H. C. Eder ädle hjälte med »förstånds-
 förmögenheter, talanger och behag på höjd-
 punkten af manlig fullkomlighet» verkar
 hufvudsakligen komisk. Det har ni dock
 helt visst icke afsett, och därför torde nog
 vara bäst att försaka tanken på att presen-
 tera honom för någon större allmänhet.

Laurent. Vi anse oss ingalunda »göra en
 god gärning» genom att till författarskap
 uppmuntra nybörjare, som icke röja utprä-
 lade gåfver för diktens konst. Och några
 sådana kunna vi här icke konstatera. Helt
 visst kan ni vida nyttigare använda er tid,
 och då är det den bästa gärningen att, ju
 för dess hellre, öfvertygta er om den saken.

H. B. Tack — med nöje!
 P. M. (?). Vi kunna för närvarande icke
 reflektera på några skildringar från Frank-
 rike, då vi redan äro mer än nog försedda i
 den vägen.

Pgni. »Drömmar gå som strömmar» —
 och de flesta rinna ut i papperskorgen.
 Bebe. Se svaret till »En af Stockholms-
 flickorna» i Idun n:r 12.

—U—. »Ingalilla». »B. B.», Sperans,
 Hagbart. Jo, jo, vi kunde väl tro det, att
 epidemien icke skulle låta lokalisera sig!
 Ytterligare flere offer för den fruktansvärda
 värversbacillen! Vi ämna nu laga en större
 kvantitet af smittofröna för att söka fram-
 ställa ett serum, som framdeles kommer att
 tillhandahållas från vår byrå och som vi
 hoppas skall göra mänskligheten ovärderliga

**FYRTORNETS
 KONSERVER**
 GULDMEDALJ I GEFLE 1901

DELIKATESSER FÖR
SMÖRGÅSBORDET

ANJOVIS (FYRTORNETS i ostro-
 RADNES hushålls-
 KAVIAR, RÖKT LAX
 HUMMERPASTEJ
 RÖKTA SARDINER
 RÖKT MAKRILL
 RÖKT SILL
 m. fl. utmärkte inläggningar
REKOMMENDERAS!

tjänster. På så vis skola kanske edra egna
 lidanden vändas till andras välsignelse och
 ni ha icke diktat förgäfvat!

Anna. Invändningar kunna måhända göras
 mot den lilla skissen, men nog få de
 vara af mindre trängsint och oförstående
 art än dem ni kommer med, om de skola
 kunna påräkna några sympatier.

Svenska, förr anställd hos furstliga famil-
 jerna Z. W. En ledsam förväxling var or-
 saken.

B-t. Svaret det vanliga och anledningen
 — den vanliga!

Arbetets dotter. Eder dikt är ej fullgod
 för Iduns spalter.

Jaq. Eder skaldeönskan blef, åtminstone
 endels, uppfyllt och

— det fick smälla
 af edra kyssar i mollyst rund—

n. b. i papperskorgens!

L-n B-m. »Epigrammet» nyttja vi ej.

Ingegerd. Nej.

E-n H. Tack för välmeningen, men för-
 fattarlycken har icke stått er bi det sym-
 boliska namnet till trots.

Circinna. Det blef »korgen».

K. Håller ej måttet.

Sylvia. Hvilket menlöst litet värp! Ty-
 värr ha vi dock ej tid att amma så ofjä-
 drade små tankeunger.

Gong-Gong. Det skräller väl mycket af
 måsingen.

Sv-n. Ja, nog kan ni betrakta det som
 ett »Sorgebarn» — äfven litterärt taget.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»N. N.», Vretstorp. Annonsen kostar 4
 kr 20 öre pr gång. Insänd rest.

»Vären 1902», Norrbo. Insänd ytterligare
 1,95.

»I. L. mångårig prenumerant». 2 kr. pr
 gång.

»Anspråklös 20 år». 3,40 pr gång.

»Juni 1902». Insänd ytterligare 1,50.

**Sundsvalls
 Enskilda Bank**
 2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Fourché's Matolja
 världsberömd.
 Hos herrar specerihandlande.

Hårborttagaren.

Befriar genast
 från misspry-
 dande hår el-
 ler skägg.
 Pris kr. 2: 50
 + porto pr
 ask. Expedi-
 eras emot
 begagnandet.
 Efter
 begagnandet.
Tekniska General-Depotén,
 Stockholm, Grefgatan 17.

HYGIENISKA BARNSKODON.
 Största lager på platsen af hygieniska
 barnskor, egen tillverkning.
 OBS! Använd endast skodon af naturlig
 form för Edra barn, på det att icke deras
 fötter under uppväxtåren må bli förstörda.
 5 Biblioteksgatan 5.
 A. T. 417 63. E. FRYKLUND. A. T. 117 63.

**Lunglidande
 (chron. katarr och tvinsot)
 kan botas!**

Utförlig broschyr med uppgifter af
 läkare och botade sjuka öfver denna
 botemetod, fås å hufvuddepoten, Apo-
 teket Lejonet, Malmö, samt å Kemi-
 ska Fabriken Dr. Hofmann Nachf. in
 Meerane (Sachsen) gratis och franko.

Sommarlif.

I en härlig trakt invid sjön Båfven i Sö-
 dermanland finnes att hyra öfver somma-
 ren en stuga, inneh. 2 rum och kök. När-
 mare underrättelser hos Alfr. Schmidt,
 Stjernhof. Rikstel.

**Elegant Parasoll-lager
 realiseras**
 till oerhördt billiga priser.
Rosenbergs Paraplymagasin,
 17 Tyska Brinken 17.

Pristäflan.

Skånska Trädgårdsföreningen har som pris för bästa populära
 skrift innehållande
**Handledning i konservering och anrättning af
 grönsaker och frukter**
 utsatt ett belopp af **Ett hundra femtio (150) kronor.**
 Tävlingskrift, som i tryck bör omfatta minst 32 oktavsidor, skall före oktober
 månads utgång vara insänd till Föreningens Sekreterare, adress **Lund.**
STYRELSEN.

FROMS VELOCIPEDER

OBS!
 Priserna nedsatta. äro utmärkte och af alla, som an-
 vända dem, mycket omtyckta för deras
 Begär priskurant. stora hållbarhet o. stadiga, lätta gång.
PER FROMS Velocipedfabriks Aktiebolag
 (Kongl. Hofleverantör).
STOCKHOLM, Mäster-Samuelsgatan 34.

**STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS
 BRAND- och DYRKFRIA
 FÖRVARINGSHVALF**
 (Öppna alla söckendagar kl. 1/2 10—4)
 innehållande c:a 1,650 st. skåpäck. Arlig hyra för fack, beroende af storleken,
 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, gåfvobref och dylika handlingar emottagas
 till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar.

**HUSQVARNA * * *
 * VELOCIPEDER**

stå främst ifråga om
 styrka, lättgående & elegans.

Begär priskurant!

Försäljning genom Husqvarna Depoter och öfriga återförsäljare
 i Stockholm och landsorten.

**Anti-Corset
 VICTORIA**

Med lätthet tvättbar, emedan alla fjä-
 rnar kunna uttagas. Detta liststycke gifver
 figuren, utan att trycka eller på något sätt
 besvära, en smidighet och fullkomlighet,
 som ej kan uppnås med andra snörlif.
 Af prima grå Elsasser-satin kr. 4,50.

HERM. MEETHS,
 STOCKHOLM.

Fru Stina Rodenstams
 Slöjd- och Hushållsskola,
 Hudiksvall.

Om skolan se Idun 20 juli 1901 och N. P.
 Ödman i Vårt Land 14 dec. 1901.

**Språk- och Hushållsskolan
 Fleurie i Askersund**

börjar sitt 8:de arbetsår den 20 augusti 1902.
 Anmälningar emottagas af undertecknade,
 föreståndarinnor.

Rosa Lönnies. Sara Ringborg.
 Askersund i april 1902.

Till salu eller att hyra i Alingsås

nära järnvägsstation ett större hus pas-
 sande till pensionat, skola eller konva-
 lescenthem, 17 rum och kök m. m. Stor
 trädgård med fruktträd, stall, vagnshus
 och tvättstuga. Till fastigheten hör 13
 tunnland skog 1/4 mil från staden. Hårlig
 luft högt rekommenderad af läkare.
 Vidare upplysningar hos **Fröken L.
 Bergh, Förmedlingsbyrå, Göteborg.**

Treflig bostad på landet.

Stora mangårdsbyggnaden vid Edsbergs
 kyrkoherdeboställe uti Edsbergs socken, Ore-
 bro län, innehållande 8 stora rum, kök och
 bekvämligheter uthyres med vedbrand och
 trädgård från 1 maj på längre eller kortare
 tid. Treflig trakt och läge vid mindre vat-
 tendrag 3 km. från Fjugesta järnvägsstation
 å Orebro—Svartå-banan. Uppgörelse med
 kapten A. LENNMAN, Riseberga, Fju-
 gesta. Rikstelefon.

LÄRARINNA!

För en lärarinna skicklig i att undervisa
 i de ämnen som ingå i Elementarskolans
 lägre klasser, torde det vara förmåligt att
 upprätta en privatskola i Astorp. För vidare
 underrättelse torde brevväxlas med

F. W. Holmqvist,
 Astorp.

Läs och märk!

Af alla ekmöbler fås de bästa från
Ekmöbelfabriken i Nyköping.
 Begär priskurant.

Handarbetets Vänner.

Handarbetskurs anordnas för lärarinnor
 från den 6 maj—15 juni. Undervisningen
 ledes af fröken Sofia Gisberg och fröken
 Agda Bäckman och pågår hvarje helgfri
 dag från kl. 5—7 e. m. Afgift 20 kronor.
 För deltagande i kursen fördras att styrka
 sig hafva genomgått folkskolans handar-
 betskurs eller äga betyg från föregående
 lärarinneverksamhet på detta område.
 Anmälan bör ske å föreningens byrå,
 Brunkebergstorg 18.

KNEIPP BADEN,
 vid Norrköping.
Kurort. Vattenbehandling m. m. Öp-
 pen året om.

Zanderska helpensionen för flickor

å egendomen **Ström** (25 m. väg från Saltskogs station, nära Södertelje), belägen vid en vik af Östersjön, mellan barrskogklädda höjder i en för sitt hälsosamma klimat känd naturskön trakt.

8-klassig elementarskola med undervisning i musik, handarbete och hushållslära. Språkundervisning meddelas af infödda lärarinnor, som bo i skolan. Konfirmerationsundervisning meddelas. Høstterminen börjar den 5 september 1902. Prospekt sändas och anmälningar af nya elever emottagas af

HELENA HALLSTRÖM, Ström, Saltskog.

OM NI ICKE SER NAMNET

PÅ SÅSEFLASKAN, DESS OMSLAG OCH ETIKETT, BEVISAR DETTA ATT NI ERHÅLLIT ETT SÄMRE SURROGAT.

ENDAST LEA & PERRINS' ÄR ÄKTA.

FRÅGA EFTER OCH
YRKA PÅ ATT FÅ
LEA & PERRINS
DEN ÄR TILLVERKAD EFTER
ORIGINAL RECEPTET. UNDIK
ALIA ANDRA SÅKALLADE
WORCESTERSHIRE
SÅSER.

DEN EGER PÅ
GRUND AF SIN ÖFVERLÄG-
SENHET VERLDSRYKTE OCH
ÄR DEN FÖR FISK, KÖTT, JUS,
VILDT OCH SOPPOR
BÄST KÄNDA SÅS.

DEN ÄR BETYDLIGT ÖFVERLÄGSEN ALLA ANDRA SÅSER.

Orginal & genuin
WORCESTERSHIRE **Sås.**

En gros försäljare Lea & Perrins, Worcester;
Crosse & Blackwell, Ltd., London; och de flesta exportkyrddkrumare

Monogramer och Initialer

uppritade på impregn. tunnt men starkt extra fint tyg 30 olika lekar och många i stilfull utstyrelse samt moderna artistiskt utförda stilar. Initialer med trefliga och smakfulla slingor för brodyr och tapisseriarbeten, vid utsyning af trefliga Initialbokstäver i fick-, bord- och paradhanddukar, örngott och lakan m. m. förfärdigas och säljas af under tecknad för priser af tillsvärdare, endast 10, 15, 20, 25 och 30 öre stycket. För att göra dem mera kända och skaffa nya kunder i de bättre husen, där de hufvudsakligen mest användas, sänder jag under en kort tid, 10 stycken olika storlekar och stilar till priser af från 10—25 öre, för endast en krona. Sortiment om 30 st. ett af hvarje för 3 kr. 2 st. dito af hvarje stil och sort för tillsammans endast 5 kr. Allt fraktfritt inom Sverige, Norge, Danmark och Finland mot förut insänd likvid. Beloppet insändes säkrast och billigast medels postanvisning, då ordern kan antecknas å blanketten och de Initialbokstäver som önskas där angifvas.

Svenska 10 öres fri- och sparmärken mottagas. Sändes äfven som postförsökt, men då inte franco. Passa på nu medan de äro billiga, när de nu färdiga äro slut blifva de dyrare. Kom ihåg annonsen, anteckna adressen.

Expeditas i tur och ordning af
S. M. N. Castéllie, Jenny.

Resa genom Sverige per vykort.

För alla, som önska lära känna sitt land, och synnerligast för vykortssamlare erbjudes härmed ett enastående tillfälle. Med början i Stockholm kommer en resa att företagas, berörande alla städer och dessutom ett 60-tal af vårt lands vackraste trakter. Från hvarje ort resan omfattar sändes till de personer, som abonnera på nedan angifna villkor, en särskildt för resan tagen vy af platsen, d. v. s. tillsammans 150 st. på platsen afstämplade, till abonnenten adresserade vybrevkort, utförda i fint litustryck. Resan varar i 5 månader och sändes i kort hvarje dag. Priset blir 20 kr., om betalning erlägges på en gång, eljest kr. 4: 50 per månad i 5 månader att i förskott inbetalas senast den 23 i månaden före den, som likviden afser. Beställning åtföljes af första inbetalningen och göres lämpligast per postanvisning. Det är af stor vikt att genast abonnera, enär resan börjar i Juli och antalet deltagare måste vara kändt före 1 Juni. För serien förfärdigas i heloch ett särskildt album, som kan beställas till inköpspris af kr. 2 och erhålles vid resans början, så att korten kunna insättas däri efter hand som de anlända.

Obs! Glöm ej att omgående abonnera! Priset således blott 15 öre per kort.
Bernh. Sollén, Stockholm I.

Hvarje häfte af **»Moster Emmas Väf- bok»** kostar 1 krona 35 öre. Första häftet mattor. Andra häftet gardiner, promenad- och bruddräkter m. m. Erh. mot postf. från utg., adress **Kuddby.**

LEDIGA PLATSER.

Platsar såväl stadigvarande som för sommaren för lärarinnor, sällskaps- och hushållsbitr. å Norra Inack.-byrån Mästersamuelsgatan 62, Stockholm.

Vid Östersunds Flickskola

finnes från nästa läsårs början plats för lärarinnor, utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium och med undervisningsskyldighet i Matematik. Ansökningar, åtföljda af betyg — äfven läkarebetyg — insändas före 1 maj till under tecknad, som lemna upplysningar.

ALMA RENBORG,
Adr.: Östersund.

Genom Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm, etab. 1887, få bild. flickor, kun. i matlag., som m. m. genast goda platser.

Lärarinneplats.

Vid Sköfde Elementarläroverk för flickor blifver nästkommande läsår en lärarinneplats ledig. Undervisningsämnen äro matematik, naturkunnet och geografi, möjligen kan utbyte ske mot franska och svenska språket i några klasser. Lönen är lägst 1,000 kr. för läsår. Ansökningshandlingar insändas till 1 maj 1902 till Styrelsen för Sköfde Elementarläroverk för flickor.

Finnes det någon Sofiasyster eller annan för kristlig verksamhet utrustad och värmd bildad kvinna (25 å 33 år), som skulle vilja öfvertaga vården af ett husmoder saknande kristligt hem, där rika tillfällen finnas att äfven utom hemmet verka för den himmelske konungens sak, så kan hon gifva sig tillkännas samt sända fotografi under adress »Vårdrinneplats», Norra Inackorderingsbyrån, Mäster Samuelsgatan 62, Stockholm.

EN BILDAD FLICKA med glad lynne, godt sätt och utseende önskas som **vårdrinna** i ett ungarhem på naturskön ort, nära sjö i Småland. Svar med fotografi, som återändas, till »Organist Carl», p. r. Stockaryd.

EN ung, glad och bildad flicka, som vill anses som medlem af familjen, erhåller plats att gå ung fru tillhanda mot fritt vivre. Svar till »Trefligt hem», Helsingborg p. r.

AN språklös, ordentlig flicka, kunnig i matlagning, bakning m. m. önskas som hushållerska i mindre familj på landegendom. Svar till »G. K.», p. r. Norrköping.

PÅ egendom nära Tenhult station finnes plats för flicka, kunnig i matlagning och innesömdnad. Svar med rek. inom 8 dagar till »Landet», p. r. Tenhult.

EN ung, bättre flicka kan erhålla förmånlig plats att förestå huset hos en ungherre på landet. Svar med fotografi, rek. o. löneanspråk till »Tjänsteman 375», Ystad.

Stadgad bättre flicka, fullt kunnig i hvad som hör till dam- och hängardaröben, häst äfven i väfnad och strykning, erhåller plats i mindre familj. Svar med uppgift om lönevillkor, rek. och fotografi sändas till »Husmoder», Hernösand p. r.

Lärarinneplats

är ledig till ansökan vid **Bröderna Bendtz Språk- och Handelsinstitut**, Malmö. Den sökande bör vara fullt hemmastadd i franska och engelska språken samt minst ett år hafva vistats i utlandet. Student har företräde. Goda löneförhållanden. Tillträde den 1 augusti detta år.

Malmö i april 1902. **Direktionen.**

Lärarinneplats i huslig ekonomi vid J. H. Dahls flickskola i Christianstad är vid instundande hösttermins början ledig. Lön jemte fri bostad, 1,000 kr. med ålders-tillägg å 200 kr. efter fem år. Ansökningshandlingar insändas före 1 maj detta år till kontraktsprosten E. Flygare, Christianstad.

Plats i tapisseriäffär.

En snäll, anspråklös flicka med godt sätt, fullt kunnig i uppritning af mönster samt schatörsm. m. kan i höst erhålla god plats i större tapisseriäffär. Rekommendationer samt löneanspråk och om möjligt fotografi torde sändas till »Plats i tapisseriäffär V. A. L.» under adr. S. Gumæll Annonsbyrå, Stockholm.

En bättre flicka,

20 å 25 år, erhåller plats som kassörska å hotell. Svar till Stadshotellet i Falkenberg.

Plats finnes

instundande hösttermin för exam. undervisningsv. lärarinna, som kan undervisa i vanliga skolämnen, tyska och franska på mellanstadiet. Svar, åtföljda af betyg och löneanspråk, sändas före 1 maj till »A. H. W.», Helsingborg p. r.

EBBA LUNDBERGS HÖGRE LÄROV. f. flickor, Helsingborg,

finnes fr. nästa läsårs början plats för lärarinna, utexam. fr. högre lärarinnesem. eller fil. kand. med undervisningsskyldighet i modersmålet historia, franska och engelska inom läroverkets högre klasser. Lön 1,400 kr. Ansökningar åtföljda af betyg insändas före 1 maj till läroverkets föreståndarinna.

TVÅ LÄRARINNEBETÄTTNINGAR

vid Västerviks högre flickskola, den ena omfattande tyska i hela skolan och svenska språket i mellanklasserna, den andra geografi i hela skolan och naturkunnet i 7 och 8 kl., sökas hos under tecknad före 1 maj. Lön i 1:a graden 1100 kr. 25 lektioner i veckan. Kompetens: examen från högre lärarinneseminarier eller därmed jämförlig utbildning. Tillträdas nästa hösttermin.

S. G. PALÉN,
Kyrkoherde, Västervik.

EN bildad flicka, fullt kunnig i klädsömdnad och inom ett hus förefallande göromål, kan erhålla en förmånlig plats att gå husmodern tillhanda. Goda betyg fordras. Uppgift om ålder, önevillkor samt betygsskrifter tillika med muntliga rekommendationer af den som härå reflekterar insändas under adress »G. A. T.», Stockholm, Iduns exp. Den sökande anses som medlem af familjen.

PLATSSÖKANDE.

Plats som värinna i akt. hem eller i fam., önskar därtill kompet. bild. flicka, häst ej långt från Sthlm. Äfven skrifv. Närm. gen. Fru S. L. Tägtström, Örebro.

Musiklärarinna.

Hos fam. på landet önskas under sommarmånaderna, mot fritt vivre o. fria resor, meddela undervisning i pianospelning. (Richard Anderssons metod) till 2 å 3 elever. Svar till »H.», Norrköping p. r.

EN bättre, anspråklös flicka, önskar plats nu genast i god familj (häst i Stockholm). Ar. van vid enkl. matlagning, sömdnad, handarbeten m. m. samt för öfrigt inom ett hem förekommande göromål. Svar till »I. B.», Göteborg p. r.

20-ÅRIG flicka af god familj. söker plats hos aktingsvärd familj på landet, för att deltaga inom hushållet med förefallande göromål. Någon lön begäres. Svar till »Godt bemötande», Iduns exp.

UNG, bättre småländska, önskar plats i treflig familj att deltaga i alla förekommande göromål, är äfven villig att biträda som hjälp vid kontorsgöromål. Någon lön önskvärd. Svar till »18 år», Hofmantorp p. r.

UNG flicka af god familj, som vistats några år i Tyskland och är kunnig i alla husl. göromål, önskar plats, häst i Norrl. som värd. el. hjälp åt husm. Svar till »Arbetsam», Iduns exp.

EN ung, bättre flicka, som genomgått kurs i massage och sjukgymnastik, önskar till sommaren plats i familj eller biträda någon läkare vid badort. Benäget svar till »Sjukgymnast», adress Sv. Telegrambyråns Annonsafd., Stockholm.

Kv. gymnast, som genomgått Liedbecks inst. och prakt. i 3 år, önskar plats i familj eller vid badort. Svar till »24 år», adr. Hudiksvallspostens exp., Hudiksvall.

Bättre flicka önskar genast plats i familj, häst i Skåne. Villig att hjälpa till med hvad som förekommer. Har genomgått slöjd- och hushållsskola. Svar inom 8 dagar till »A. S.», Iduns exp.

EN sjuutton års bättre flicka önskar under sommaren, mot fritt vivre och fria resor, medfölja bildad familj till landet som hjälp och sällskap åt barn, ej alltför små. Svar »Medlem af familjen 1902», Iduns exp.

Lärarinna önskar under sommarfer. (juli-sept.) plats att läsa med nyb., biträda med skrifning eller och vara behjälplig med inomhus förek. göromål. Vidare genom brev till »Lärarinna», p. r. Falun.

UNG svenska, som sedan 1 1/2 år innehar plats i Tyskland, önskar anställning i familj som sällskap och hjälp. Är villig deltaga i såväl sömdnad och matlagning som i alla husliga göromål. Svar med uppgift om lön torde godhetsfullt sändas under adr. Frau Rechtsanwält, Dr. Kuhlenbeck, Jena, Tyskland.

EN ung engelska (från London) önskar plats för sommaren säson sällskap och för att undervisa i sitt modersmål. Bästa ref. Miss Cissy Barton, Ekenäs, Vadsbro.

EX. kvinnlig sjukgymnast (centralist) önskar för sommaren plats vid badort el. i familj. Svar märkt »Leg. sjukgymnast 1902», Iduns exp.

SOM husföreståndarinna hos äldre herre eller att som sällskap och hjälp medfölja familj eller ensam person åt landet, sökes plats af därtill fullt kompetent bättre dam. Vana finnes att handhafa barn om så behöfves. De bästa munll. och skriftl. rek. kunna företes. Svar till »Engelska», Filialpostkont. Victoriag., Göteborg p. r.

EN ung tysk dam, af god famtlj, söker lämplig plats för att vidare utbilda sig i hushållsgöromål och svenska språket. Svar till »Annen», J. G. Hedbergs Annonsbyrå, Malmö.

UNG bildad tyska söker för juni och juli plats i god familj. Svar till »Deutschland», Iduns exp.

EN ung, bättre flicka, önskar plats i ungarhem eller i familj. Kunnig i matlagning, sömdnad samt för öfrigt i allt som till ett välordnat hems skötande hörer. Svar »L. S.», Gamla apoteket, 2 tr., Visby.

ARBETSAM, duglig, bättre flicka, önskar plats på större egendom att biträda frun med alla inomhus förefallande göromål. Svar till »Musikalisk 21 år», Cigarraffären Odeng. 29, Sthlm. 1:ma referenser.

UNG bättre flicka önskar plats i aktad familj säson sällskap och hjälp, äfven af ha uppsigt öfver barn och tjänare om föräldrarna vistas på resor el. dylikt. Upplysningar genom Norra Inackorderingsbyrån, Mästersamuelsgatan 62, Stockholm.

UNG flicka, elev af Handarbetets Vänner, Hulda Lundin m. fl. samt med vana i tapisseriäffär önskar plats. Finfina betyg! Svar till »Vären 1902», Linköping p. r.

UNG treflig flicka af god familj, önskar komma i godt hem säson hjälp o. sällskap, någon lön önskas. Svar emotets tack samt till »21 år», Jäders Bruk, p. r.

EN anspråklös, bättre flicka, kunnig i husliga göromål, önskar plats som hjälp o. biträde i aktad familj, där hon kan få anses som medlem af familjen. Svar till »Maj», Tidningsk. Kungsg. 14, Sthlm.

TVÄNNE BÄTTRE FLICKOR

önska platser som biträde med inomhus förefallande göromål. Kunniga: den ena i matlagning och sömdnad, den andra i linnesömdnad m. m. Någon liten lön önskas. Upplysningar erhållas genom **Fru Augusta Ekelunds Tjänstebyrå**, Katrineholm. Rikstelefon.

Kvinnlig Sjukgymnast

som i vår utexamineras från Kongl. Gymn. Centralinstitutet, söker öfver sommaren plats i familj vid badort eller medfölja patient på resor. Svar märkt »Språkkunnig», Iduns exp., Stockholm.

BÄTTRE, anspråklös flicka, önskar till midt af maj plats, häst i Sthlm el. i närheten, som hj och sällsk. åt äldre fruntimmer. Svar till »M. 1902», Iduns exp.

PLATS som Husföreståndarinna i aktingsvärdt hem, sökes af medelålders dam, kunnig i alla husliga göromål och sömdnad, bildad, musikkunnig. Svar emotes under adr. »A. M. 1902», Hid p. r.

EN flicka af god familj önskar plats i godt hem på landet för att deltaga i hushållsgöromål. Kunnig i matlagning och handarbeten samt är villig deltaga i skrifgöromål om så erfordras. Svar till »Familjemedlem», Helsingborg p. r.

BÄTTRE, gladlynt, 25 årig flicka, praktisk o. ordningsfull, kunnig i sömdnad, handarbeten och målling, äfven något musik, har genomgått elevkurs å lasarett, söker plats som sällskap och hjälp till herrgård eller badort. Svar till »Duglig», Örebro p. r.

BILDAD flicka, fullt hemma i alla husl. sysslor, matlag., bak, slakt, sömdnad, önskar plats. Svar »Sparsam» under adr. S. Gumæll Annonsbyrå, Sthlm.

Kv. Gymnast med flerårig praktik o. goda rekomm. önskar plats i familj eller medfölja till badort eller å resa. Svar »A. B.», Iduns exp.

SJUKSKÖTERSKA som genomgått elevkurs vid Allm. & Sahlg. sjukhuset i Göteborg samt tjänstgjort där ett år som biträdande sköterska, önskar under sommaren privat vård vid badort eller på landet. Svar under adress »Husmoder» å Allm. & Sahlg. sjukhuset, Göteborg.

EN flicka af god familj söker plats till den 1 maj. Villig och duglig till fruns hjälpredda. Svar till »Norrländska», Hernösand p. r.

En ung bildad

musikalisk flicka önskar plats i familj såsom sällskap och hjälp. Inga löneanspråk. Svar till »Godt och trefligt hem», Iduns exp.

EN ung bättre flicka önskar nu genast plats som sällskap och hjälp hos äldre dam eller i familj. Svar till »B. K.», Linköping p. r.

För 2 bildade flickor

finnes inackordering för sommaren i bildadt godt hem på landet i frisk vacker trakt i närheten af sjö och station. Tillfälle att lära hushåll och konstväfnad finnes äfven. Pris 40 kr. pr månad. Svar till »Godt hem», Helsingborg p. r.

I en treflig, vänlig familj, där ungdom finnes, boende nära stad i södra Sverige, kunna några unga flickor få hel inackordering öfver sommarmånaderna. Tillfälle till sköna hafsbad och segling. Frisk stärkande luft. Godt bord. Svar till »Angenäm sommar», Vallgatan 22, 1 tr. upp, Stockholm, f. v. b.

Sommargäster!

I naturskönt beläget pensionat i södra Halland, vid foten af Hallandsås, ej långt från vesterhafvet, kunna bättre damer och herrar samt familjer erhålla god inackordering till moderat pris.

Fru **Olivia Rehngren**, adr.: Östra Karup.

Hem på landet där sommarinackorderingar emottagas böra snarast anmälas å Norra Inackorderings-Byrån, Mästersamuelsgatan 62, Stockholm.

GODA hem å landet, som önska emottaga inackorderingar torde anmäla sig. Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B.

Konfirmander mottagas, högst 4, i en stilla prästgård i mellersta i Sverige, i närheten af järnväg och stad, för att under sommarferierna tillsammans med egen som beredas till sin första nattvardsgång. Svar till »S. A. S.», Iduns exp. f. v. b.

UNG flicka önskar en månads inackordering på landet vid skog och sjö, häst där ungdom finnes. Svar emotets till »Sommaren 1902», Upsala p. r.

EN BILDAD flicka önskar öfver sommaren inackordering i stilla, dukfuktigt hem på landet. Svar till »Godt hem», Norrköping p. r.

INACKORDERING under sommarmånaderna önskas till moderat pris för 2 vuxna och 3 barn i skogrik, naturskön trakt, häst vid sjö där tillfälle till bad gifves. Västergötland eller Halland föredrages. Svar med prissuppgift och nödiga upplysningar samt referenser till »Angenäm sommarvistelse», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

ENGLAND. Comfortable home offered in doctor's house with or without tuition. Swedish references. Mrs. Milner Shipham, Norfolk.

Minderårigt barn

får god inackordering öfver sommaren — eller längre tid — i välbergardt hem på landet, där inga barn finnes. Moderlig vård utlofvad. Svar till »Norra Skåne», Ousby p. r.

Inackordering

— hvarest inga andra inackorderingar emottagas — sökes från september för 3 sysstrar ur Brummerska skolan uti ansedt hem på Östermalmen. Referenser fordras. Svar till »G. R.», Herstaberg, pr Norrköping

Att lära sig tyska.

Officersfamilj i Marburg a/d. Lahn mottager inackorderingar. Angenämt familjeligt, moderat pris. Ref. Friherinnan Benet, Birger Jarlsgratan 33, Stockholm. Svar till Oberstleutnant Mente, Marburg a/d. Lahn (Hessen).

BOARD-Residence in an English family. Moderate terms. Swedish and English references. Address Mrs Bell, 54 Granville Park, Lewisham, London S. E.

Sommarinackordering

erh. på egendom å Smålands högländ, skog och sjö, friskt och vackert. Lungsiktiga mottagas ej. Pris pr m. 55 kr. för dam, 65 kr. för herre. Adress fru Anna Norden-sköld, Bjädesjö, pr Landsbro.

För att lära hushåll,

önskar bättre flicka inackordera sig under sommarmånaderna, häst i prästhus eller större gård på landet. Svar innehållande prissuppgift etc. sändes till »Göteborgska», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg, f. v. b.

GOD inackordering vid det naturskönt belägna Barkarby vid Drottningholm. Högt och hälsosam luft. Gården omgiven af barrskog och stor trädgård. Lätta kommunikationer. Emottagas från den 1 april bättre herrar och damer samt familjer. Allmänna telefon Drottningholm 17.

on. 2t
Paulsg. 34

Pellerin's Margarin
är bäst!

Moderna Sidentyger

Vår vår-kollektion erbjuder det största möjliga urval i nyaste sidentyger till blusar, brud-, sällskaps- & promenadtoiletter.

direkt från fabriken franko och tullfritt hem.
Rekvirera provver från

E. Spinner & C:o, Zürich

(förr J. Zürrer's sidentfabriker, grundl. 1825).

SPARA ÖGONEN!

Använd därför alltid
Barnängens Skrif- & Copiebläck
med dess milda, behagliga och för ögonen
aldeles oskadliga färg!
OBS! Juryns 1:sta Guldmedalj i Lübeck 1895.
Guldmedalj i Bruxelles 1897.
Det enda bläck, som erhöill
Guldmedalj i Stockholm 1897.
Guldmedalj på Världsutställningen i Paris 1900.
OBS. Det enda icke franska bläck, som erhöill så
högt pris.

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Doktor ELLEN SANDELIN:
Om några
Smittsamma Sjukdomar
och deras
sociala faror.
Populärt föredrag för kvinnor.
Pris 75 öre.
Wilhelm Billtes Bokförlags Aktiebolag.

Roséns pensionat,
Smålandsgatan 28, emottager helpensionä-
rer och resande. Norrlandsgatan 13 resande
på längre och kortare tid.

Brefkortssamlare!

- Sats I 25 olika Vybfrekort i bästa ljud-
tryck öfver Göteborg Kr. 1.50
- II 50 do do do » 2.75
- III 25 do do do öfver Göte-
borgs omnejd & Bohusländska
skärgården Kr. 1.50
- IV 25 olika kolorerade Vybfrekort
öfver Göteborg, ... Kr. 1.90
- V 50 sort. do do » 3.50
- VI 25 olika, vackra Genrefrekort
Kr. 2.-

Hvarje sats sändes fraktfritt till lands-
orten mot förut insänd likvid i frimärken
eller postanvisning.

Bästa källa för återförsäljare.

GÖTEBORGS LITOGRAFISKA AKTIEBOLAGS
DETALJFÄR
:: GÖTEBORG ::

Musikinstrument och strängar
af alla slag levereras direkt från fabriken
till billigaste priser under garanti.
Ernst Reinh. Voigt
Markneukirchen J. 38, Sachsen.
Kataloger på danska språket gratis och
franko. Messingsextetter af tyska och
svenska modeller

EDISON

FLÄKT-MOTORER
BATTERIER
FONOGRAFER och
PROJECTOSCOPE.
Fullst. katalog n:o 14 på
begäran.
Gem Phonograph Kr. 38.-
ny modell.
Standard » 76.-
Home » 114.-
Spring Motor » 190.-
M Electric » 228.-
Concert » 285.-
Edison Records » 1.90
Edison Blanks » 76.-
Concert Records » 3.80
Concert shaved
Blanks » 3.25
Projectoscope
(rörliga bilder)
ny modell » 342.-
Edisons kombi-
nerade projecto-
scope och ste-
reopticon (ny
modell) » 437.-
Original films till projectoscope för
hvar 50 fot längd » 28.50
Rekvirera fullst. katalog n:r 14 öfver alla
apparater tillverkade vid the Edison Labo-
ratory och adressera alla order å äkta Edi-
son-apparater till
National Phonograph Co., Foreign Department,
C. E. STEVENS, Manager, 15 Cedar St.,
New-York, U. S. A.
Telegrafadress: » Zymotic, New York.
Codex: A. B. C. A. 1 Lieber's och Com-
mercial.

NYHET!
BOLINDERS
nya spisar
Patent- och Mönsterskydd.
Härmed vilja vi fästa allmänhetens
uppmärksamhet vid att vi nu utsläppt
i marknaden en serie spisar, tillverkade
efter helt och hållet nya modeller och
med ny utstyrel.
Dessa våra nya spisar erbjuder många
väsentliga fördelar och rekommenderas
till alla, som sätta värde på en praktisk, prydlig och väl funktionerande spis.
Spisarne kunna eldas med ved, kol eller torf.

J. & C. G. Bolinders Mek. Verkst. A.-B., Stockholm.

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 1 79.

Olaus Olssons Kolimport-
Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

STOMATOLTANDBORSTEN
är böjd efter
käkbågen.
Borsta tänderna i
deras längdriktning.
En vanlig tandborste.
Stomatoltandborsten
Afstånden mellan de längre borsten äro afpassade efter tändernas bredd, hvarför
Stomatoltandborsten också äger förmåga att intränga mellan och rengöra tän-
dernas beröringsytor, hvilka som bekant lättast angripas af tandröta.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvätt-
anstalt, Göteborg,
behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben
hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar,
såsom dukar, täcken, filter, portier, möbel- och andra
tyger m. m. Herrkostymer lagas m. m om så önskas.
Eget skrädderi. Insänden direkt eller till ombud edra
plagg, som tvättas kemiskt, färgas m. m. fort, väl och
billigt. Tidsenlig, ny metod.
OBS! Enda anstalt i Sverige, hvilken som specialité
uteslutande arbetar med kemisk tvätt och konstfärgning

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.
Sparkasseräkning — Kassafack
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatsafdelningen.**

Margarin-Aktiebolaget ZENITH'S
Gräddmargarin och Vanliga Margarin.
Högsta märket, gräddmargarin kvaliteten »Zenith», är i smak och arom samt lämp-
lighet för bak och matlagning fullt jämförlig med finaste natursmör.
Högsta utmärkelse, Guldmedalj, i Gelle 1901.

Dagligen inkomma Nyheter
för säsongen moderna
»Garneringsartiklar»
till kappor och klädningar.
J. F. HOLTZ,
H. M. Drottningens Hofleverantör,
Mode- och Sybehörsaffär,
5 Brunkebergstorg 5, 35 Stora Nygatan 35
och 8 Sturegatan 8, Stockholm.

Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: Regeringsgat. 1,
Afdelningskontor: Hötorget 8.
Högsta depositionsränta ... 4 1/2 %
Sparkasseränta 4 »
Checkräkningsränta 2 »
Kreditivränta 5 »

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs
Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.
Första klass Privathotell
en och två trappor upp
8 Birger Jarlsngatan (f. d. 10),
Stockholms fornämsta gata,
Rikstelefon 44 01. — Allm. Telefon 125 39
Edla Carlsson.

Pallas Hotell
37 Klarabergsgatan 37
Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.
Rekommenderar 30 väl möblerade rum,
elektrisk belysning och nutidens alla be-
kvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.
Knut Fagerström

Det bästa hvetemjöl
MALMÖ
BEST
PATENT
Malmö Stora Walsqvam

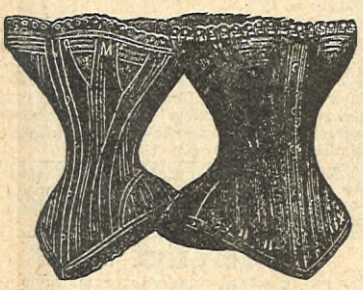
fås — till hushållsbruk — äfven i 5
kg. originalpåsar med bruksanvisning.

Sibbe Malmbergs
Fotografateljier
6 Barnhusgatan 6
Artistiskt utförda porträttförstorningar
m. m. Allm. tel. 164 27.

50 st. de vackraste vybfrekort från
Ericssonsmonumentet, E. G. Geijers födelse-
hem, Tegnerummet i Råmen m. fl. för
tillsammans 3 kronor, mot förut insänd likvid.
Priskurant å vykortsalbum tillhandahål-
les på begäran.
Vybfrekort besvaras fränkrade mot 15
öre i frimärken.
Bronellska Bokhandeln, Filipstad.

Toilettapper,
af bästa kvalitet, sändes mot efterkrä i pa-
ket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från
Bäckhammars Nya Aktiebolag,
adr. Värml. Björneborg.

Endast 85 öre! 100 moder-
na visitkort erhållas omgående mot
insändande af 85 öre till **John Frö-**
berg, Finspong. Exp. icke mot post-
förskött.

Snörlifvet La Gracieuse.
Detta så mycket omtyckta och för äldre,
korpulenta personer rekommenderade snörlif,
som förut endast har funnits hos Hen-
ric Labatt, finnes nu i stort lager hos
undertecknad. **Snörlifvet** tillsändes, om
lifvidden uppgifves.
Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29,
STOCKHOLM.

Capsuloids
af järn
som
blodet
dagligen
kan ab-
sorbera.
Capsuloids
frambringa en rikedom på nytt friskt blod,
hvarigenom de förmå att bota anemi, blek-
sot, dålig matsmältning och förstoppning och
alla andra sjukdomar, som härröra sig från
en försvagad blodkonsistens.
Till Capsuloid Comp. 20/12 1901.
Jag har intagit 4 1/2 ask Capsuloids och
finner nu att det ständiga springandet upp
och ned i trappan icke längre tröttrar mig
det minsta, ehuru jag såsom hotelluppass-
sare är strängt upptagen från kl. 7 på morn-
gen till midnatt och sällan får vistas i
friska luften. Då Capsuloids så betydligt
stärkt mina krafter, skall jag fortfara att
bruka dem, till dess jag återvunnit en full-
komligt frisk ansiktsfärg.
Hötel Rydberg, Stockholm.
WILHELM HENCK.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr
2,50 pr ask. Enda fabrik **Capsuloid Com-**
panv. 31 Snow Hill, London.